

Sborník textů o squattingu

Squatting v ČR a v SR 1999–2003

Argumenty pro a proti squattingu

Squaty ve Francii 1976 –1984

Tanneries Dijon 1998 –2002

Fabrika v Moravském Krumlově

Foglalthaz, ASCII, EKH

únor 2005

Experimentální Sokolík č.1

Úvod:

Tak a je to tady. Po delším přemýšlení a překládání jsme dali dokopy první číslo experimentálního sokolíka. Název se může

zdat zavádějící, ale experimenty do světa squattingu a autonomismu prostě patří a sokolíků se po ulici poflakuje až moc. On to vlastně ani není zín, jedná se zčásti o tiskovou verzi internetových stránek praha.squat.net a nějakých našich materiálů. Hodně lidí internet nemá, nechce anebo nenávidí, právě proto chceme dát k dispozici materiály v tiskové podobě. Už teď nám je jasné, že další číslo vyjde tak za půl roku, možná ani to ne, a možná vůbec nevyjde, pokud se nebude nic dít. Snažíme se monitorovat a podporovat aktivity, které jsou autonomistické a squatterské.

Pokud v tomto časopise něco chybí, nějaký squat či jiná podobná aktivita napište a podělte se se všemi o tato místa nebo aspoň o zkušenosti.

Redakce

Obsah

Volné pokračování brožury Obsaď a žij!

Citace z brožury Policejní školy v Praze.

Argumenty proti squattingu a na jeho obranu.

Ne – bydlení pokus o sepsání aktivit, které se dají ve squatterském světě najít.

Tanneries v Dijonu provizorní bilance 98 – 02.

Squaty ve Francii v letech 76 – 84.

Informace ze světa (Maďarsko, EKH v Rakousku, Aascii, pozvánka na připravovaný Vídeňský kongres).

A.K.Fabrika v Moravském Krumlově.

Squat a Internet.

Kontakty a linky.

Squatterské aktivity od r. 1999 do r. 2003

OBSAĎ A ŽIJ!

Brno - Francouzská ul.

16. - 17.X. 1999

Jeden z opuštěných, chátrajících domů na Francouzské ulici v Brně, v tzv. "brněnském Bronxu," obsadila demonstrativně ve dnech 16. - 17.X. 1999 skupina dvaceti aktivistů a příznivců občanského sdružení Wera, které chtělo tímto způsobem upozornit brněnský magistrát na to, že se ve městě nachází přes dva tisíce neobydlených objektů, přičemž v ubytovnách a sociálních zařízeních pro lidi v kritické sociální situaci je pouze 170 míst.

Na "dočasný" squat byl vyvěšen transparent "Obsadte mě, chátrám" a interiér aktivisté zútulnili obrazy s přírodní tematikou. Účastníky tohoto "happeningu" opakovaně perlustrovala policie, ale z úředníků magistrátu, jimž byla akce určena především, se "squatterry" diskutovat nepřišel nikdo.

Brno - Kociánka

11.VI. 2000

K dalšímu demonstračnímu obsazení dlouhodobě nevyužívaného objektu došlo 11.6.

2000. Bývalou budovu internátu na Kociánce obsadilo symbolicky na jeden den asi sto mladých lidí, kteří tak chtěli dát najevo, že v Brně po uzavření klubů Šedé litiny a Vaňkovky, chybí alternativní kulturní centrum. Na Kociánce proběhla výstava prací studentů brněnských výtvarných škol, autorské čtení a akustické koncerty. Stejně jako v případě Francouzské ul. byl objekt po skončení akce uklizen a v klidu opuštěn.

Mlýn Valcha - Dvůr Králové

Konec října 2000 - 22. III. 2001

V budově bývalého mlýna v Jiráskově ulici s přilehlou rozsáhlou zahradou se dvanáctičlenná skupina squatterů pokusila vybudovat společenské kulturní autonomní centrum. Asi týden po obsazení je zástupce firmy Nippo, která je vlastníkem objektu, vyzval k okamžitému opuštění budovy, přičemž vyhrožoval zásahem policie. Squatterři ultimátum odmítli a provedli nezbytná opatření proti případnému útoku - ten se však nekonal.

V listopadu "posádku" mlýna posílila skupina squatterů ze "Statku," který nechal jeho soukromý majitel pan Kužela vyklidit za asistence policie. I když se squatterři pokoušeli "Statek" bránit, tak v situaci, kdy soukromý majitel nechal traktorem strhnout přilehlou stodolu a vyhrožoval i stržením obytné budovy, byl další odpor nereálný.

Mlýn byl přes svoji značnou zchátralost legálně obýván až do konce 90. let, kdy jej opustila poslední nájemnice paní Zemanová, jejíž rodina tam žila a pracovala od konce první světové války a vyjádřila squatterům svoji podporu.

Novým obyvatelům mlýna se poměrně rychle podařilo dům po technické stránce "zprovoznit" - oprava střechy, rozvodu vody a el. proudu. V prvním patře byla zřízena společenská místnost a začalo se s úpravami hospodářských prostor pro instalace chystaných výstav.

V listopadu 2000 se mlýn stal terčem útoku skupiny nazi-skinheads, ale podařilo se jim vytlouci jen několik oken... Se sousedy vycházela squatterská komunita dobře a tak se obyvatelé mlýna rozhodli, že 7. dubna 2001 představí své sociálně-kulturní centrum veřejnosti. Za tímto účelem byla ve mlýně instalována řada obrazů a artefaktů.

19.3. 2001 se do mlýna dostavili tři zmocněnci firmy Nippo a ultimativně vyzvali squatter, aby do jedné hodiny objekt opustili. Ti to odmítli s poukazem na to, že je to nejen "technicky" nemožné vzhledem k vystaveným obrazům a dalším předmětům, ale že nemají ani kam jít.

Po dvou dnech klidu zaútočila 22.3. 2001 v 6:30 h na mlýn policie a zadržela všech dvanáct obyvatel. Policisté se psy prohledávali (rozuměj demolovali) jednotlivé místnosti - vysypávali šuplíky, shazovali police, házeli na zem knihy, potaviny atd. Přeřezávali přípojky k elektrickým spotřebičům i sluchátka k volkmenům... Všichni zadrženi byli podrobeni dvanáctihodinovým výslechům a policie jim sdělila, že jsou obviněni z nedovoleného užívání cizího majetku. Formální záminkou k vyklizení bylo údajné hledání drog, a co je zajímavé, i tiskovin!

Co se týká drog, tak mimo kávy, balíčku tabáku, cukru a soli nebylo nalezeno nic a z tiskovin policisté objevili celý ročník Rudého práva.

Squat Mlýn byl firmou Nippo tolerován skoro čtyři měsíce a to, že k vyklizení došlo čtrnáct dní před jeho oficiálním otevřením pro veřejnost, svědčí o tom, že skutečným důvodem vyklizení byla snaha zlikvidovat rozvíjející se nezávislou kulturně-sociální aktivitu.

Zda je někdo ze squatterů vystaven soudní represi, jak jim vyhrožovala policie, není známo.

Šafránka - Praha 6

Červenec - poč. září 2002

Skupina aktivistů pražské anarchistické scény obsadila od konce devadesátých let opuštěný, památkově chráněný statek Šafránka, jehož vlastníkem byl Magistrát hl. m. Prahy. Jak uvedli ve svém prohlášení, jejich cílem bylo:

"Vytvořit na Šafránce prostor pro nekomerční aktivity, začínající kapely, divadla a umělce. Propagovat etické (vegetariánské a veganské stravování) myšlenky samosprávy a organizace zdola. Vytvořit zázemí pro svobodné diskuze a přednášky... Tento svobodný prostor chce být příležitostí pro tvůrčí seberealizaci, je otevřený Vám všem..." 19.7. 2002 v 19:00h se dostavili zástupci magistrátu a členové bezpečnostní agentury a vyzvali squatterry k opuštění objektu do půl hodiny. Část squatterů se začala skutečně "vystěhovávat," zatímco osmičlenná skupina se opevnila na půdě a střeše, kde vyvěsili černé a černorudé vlajky a ultimátu se odmítli podřídít.

Narozdí od obležení Milady nebo Ladronky, se policie a bezpečnostní agentura tentokrát nepokusily obránce skutečně izolovat. Policie se omezila pouze na perlustrace přítomných a radní Blažek se vyjádřil "že město proti squatterům nezakročí násilným způsobem."

A tak zatímco před hlavním vchodem do statku hlídkovala policie nebo bezpečnostní agentura, na zahradě zadního traktu vznikl improvizovaný tábor sympatizantů, kde na podporu obránců proběhlo několik kulturních akcí (divadlo, taneční párty, přednášky atd.).

23.7. demonstrovalo před pražským magistrátem cca 40 anarchistů s hesly "Chcete ruinu, nebo Kulturně sociální centrum?" Podobná solidarizační akce proběhla i v Brně. Přes značný zájem sdělovacích prostředků se squatterům nepodařilo o svém kulturně-sociálním projektu s žádným kompetentním představitelům města jednat. Magistrát se tenkrát rozhodl nechat squatterry postupně "vyhnít" a omezit se pouze na monitorování dění kolem statku a stálé hlídkování bezpečnostní agentury. Počátkem září 2002 Magistrát prodal Šafránku soukromé firmě a squatterji ji opustili.

Ladronka

1993 – 9.XI. 2000

V posledních dvou letech své existence se Autonomní centrum sice vyprofilovalo spíše jako alternativní klub, ale i tak hrálo významnou roli v antiautoritářském hnutí (organizační a technické zajišťování demonstrací, benefiční akce pro autonomní tisk a aktivity atd.).

Co se však ukázalo jako důležitější, byla změna postoje části obyvatel ze sousedství od aktivní sympatie (v r. 1995 podepsalo petici na podporu Ladronky a jejího projektu cca 300 občanů z okolí) v pasivitu a u některých i aktivní odpor. K tomu zčásti přispělo zúžení programové náplně Autonomního centra a tudíž i omezení "komunikace" se sousedy a antiglobalizační demonstrace v září 2000, které díky následné kampani v médiích, vedly mimo jiné i k tomu, že veřejnost začala anarcho-autonomní aktivity vnímat negativněji než dřív.

9.11. 2000 ráno záutočili na Ladronku příslušníci městské policie za osobní přítomnosti radních Blažka a Dvořáka. Jako záminka a politické zdůvodnění k této akci jim sloužil text petice s podpisy asi stovky místních občanů, v němž si stěžovali na hluk a nepořádek v okolí statku... Policistům se podařilo vyrazit bránu a většinu squatterů zadržet v hlavní budově. Pouze čtyřem se podařilo nakrátko zabarikádovat na půdě a potom ustoupit na střechu.

Magistrát nasadil do akce 60 - 80 policistů, včetně zásahové jednotky, a čtyři požární vozy. Podpora 30 - 40 aktivistů, kteří se před Ladronkou sešli, nemohla vyklizení zabránit. Kolem 18 hod opustili čtyři obránci (z toho dvě dívky) střechu. Celá akce proběhla bez jakéhokoliv soudního rozhodnutí a podle renomovaných právníků se radní Dvořák a Blažek svým jednáním dopustili řady přestupků, ne-li trestných činů. Po vyklizení proběhlo několik protestních demonstrací s účastí 400-500 osob a policie Ladronku střežila nepřetržitě až do prosince, kdy ji vystřídala bezpečnostní agentura. Část squatterů obsadila dům v nedaleké Hošťálkově ulici, odkud se musela do jara 2001 rovněž vystěhovat. Od vyklizení byla Ladronka střežena bezpečnostní agenturou, jinak byl objekt prázdný a slíbený termín rekonstrukce byl již několikrát z finančních důvodů posunut, naposledy na rok 2004.

V momentální době už probíhá rekonstrukce.

Staré Střešovice - Praha

Červen 1995 - 25.VII.2003

Kolonie dělnických domků ve Starých Střešovicích byla v pol. 80. let určena k asanaci. Rozhodnutí o demolici bylo sice v r. 1990 zrušeno, ale život se do zdevastované lokality již nevrátil. V červnu 1995 obsadila skupina mladých lidí první domek č. 79 a v říjnu téhož roku je obsazen i další, č. 96. Střešovické squaty zpočátku nestály o publicitu a jejich obyvatelé se zaměřili na postupnou rekonstrukci svých nových domovů.

V listopadu 1998 založila takto vzniklá squatterská komunita občanské sdružení s názvem Dobročinný spolek Medáků ve Starých Střešovicích, který zahájil jednání s vlastníkem objektů, Magistrátem hl. m. Prahy o legalizaci obsazených objektů. V květnu 1999 squatteři začali využívat třetí objekt č. 946.

Projekt komunitního sociálního centra získal širokou podporu dalších občanských iniciativ a institucí, místních občanů, ale i některých odborů Magistrátu hl. m. Prahy a starosty Prahy 6, P.Béma.

Cíle projektu:

- Rozvoj komunitních vztahů v lokalitě Starých Střešovic.
- Otevření místa pro komunikaci, setkávání a vzdělávání prostřednictvím kulturních programů spojujících více generací.
- Poskytnutí nového prostoru pro prezentaci soudobé umělecké tvorby, nahlédnutí do dřívějšího způsobu života oživením tradic a znovuoobjevením atmosféry domků venkovského charakteru.
- Vytvoření prostoru pro dlouhodobé sociální bydlení mladých lidí, poskytnutí základního poradenství a krátkodobého azylového bydlení mladým lidem v sociální nouzi.

24. září 2000 Medáci oficiálně představili svoje prostory a projekt veřejnosti. Díky pestré nabídce kulturních a vzdělávacích programů (koncerty, divadelní představení, vzdělávací pořady, výtvarné dílny pro děti), celkové útulnosti a klidné atmosféře místa se Medáci stali vyhledávaným místem návštěvníků všech věkových kategorií.

Nekonečná jednání s úřady vyústila ve vyhlášení veřejného konkurzu na využití všech tří obsazených objektů v březnu 2002. V dubnu 2002 rozhodla městská část Prahy 6, které byly objekty meziředy převedeny do vlastnictví, o výsledcích konkurzního řízení. Dům č. 946, kde Medáci provozovali Šumící haltýř, byl prodán soukromému zájemci, dům č. 96, hlavní prostor, kde se konají kulturní akce, je v provozu bar, byl dán do pronájmu T.Klímovi a pouze objekt č. 79 získali do pronájmu Medáci a jejich projekt skončil na druhém místě.

Vzhledem k nejasnostem a vážnému podezření z neobjektivnosti výběrového řízení, jej Dobročinný spolek Medáků odmítl uznat a proti jeho výsledkům se odvolal. (Projekt Medáků totiž počítal s provázáním aktivit v objektech č. 79 a 96 a výsledek konkurzu tak v praxi znamenal nemožnost tento projekt realizovat.) V červenci 2002 jsou Medáci vyzváni k opuštění objektu č. 96 a jeho předání MÚ Prahy 6 - ti to odmítají s odůvodněním, že čekají na výsledek odvolání.

V srpnu a začátkem září 2002 se situace vyhroutil a "vítězný" nájemce T.Klíma se pokusil Medáky vystěhovat pomocí soukromé bezpečnostní agentury. Squatteři zajišťují dům č. 96 barikádou a s podporou sympatizantů v něm nepřetržitě drží hlídky a obracejí se na soud. Ochranka se po několika dnech stahuje a kulturní aktivity pokračují v obvyklém rozsahu.

To, že Medáci neuznali výsledky výběrového řízení, znamenalo, že ztratili i nárok na využívání druhého objektu č. 79 a v únoru 2003 jsou znovu vyzváni k opuštění objektů. Jelikož objekty má vyklidit Občanské sdružení Medáků ve Starých Střešovicích, squatteři ho rozpouštějí a zakládají Občanské sdružení Slovanská Lípa, na níž se tudíž rozhodnutí o vystěhování nevztahuje. Kulturní a společenské aktivity tak ve Starých Střešovicích pokračovaly ve stejném rozsahu jako dřív.

Narozdíl od anarchoautonomních squatů se Medáci nebránili využívat finanční podporu formou grantů od nevládních organizací a nadací jako je Open Society Fund Praha a svým celkovým zaměřením měli spíš blíž k nevládním občanským a ekologickým

iniciativám (s nimiž také úzce spolupracovali), než k anarcho-autonomní scéně. V červenci 2003 byli vystěhováni na popud Prahy 6 a ve svých aktivitách pokračují v rámci ekologických sdružení a jiných neziskových organizací.

Ulice Lodná - Bratislava

Červen 2000 - 4.IX. 2000

K prvním pokusům o squatování v Bratislavě došlo až na podzim 1999, kdy skupinka nadšenců začala postupně vyklízet a upravovat několik let prázdný dům v Podtatranské ulici. Těsně před tím, než se tam stačili noví obyvatelé nastěhovat, nechal majitel dům obsadit bezpečnostní agenturou a tím bylo vytvoření komunitního autonomního centra znemožněno.

K dalšímu pokusu došlo v červnu 2000, kdy asi desetičlenná skupina mladých lidí obsadila opuštěný dům na Lodné ulici v centru Bratislavy. Díky velké podpoře a aktivní pomoci přátel se během krátké doby podařilo zobytnit a zprovoznit většinu obývacích prostor.

Využívána byla společenská místnost, kuchyň i sklepní prostory. Squatterři na Lodnej provozovali "podzemní sklepní bar," infoshop, konalo se tam několik videoprojekcí a přednášek o MMF, globalizaci a INPEGu. Proběhlo tam i několik menších výstav.

Slibně se rozvíjející autonomní iniciativa však narazila na záměr vlastníka - Okresný úřad Bratislava I., který dům nechal na poč. září vyklidit policií, patrně s cílem později ho odprodat či jinak komerčně využívat.

4.9. 2000 proběhla před vyklizeným domem menší protestní akce a někteří z vystěhovaných squatterů ho znovu obsadili. Neustálý tlak policie a úřadů však další aktivity v domě znemožnil. Na Lodnej žilo 10-12 stálých obyvatel a krátce před vyklizením už 30.

Většinou šlo o aktivisty a sympatizanty anarcho-autonomního hnutí.

"Přestože Lodná trvala jen krátce, představovala pro nás velkou zkušenost... Fenomén squattingu je potřebné rozšířit i na Slovensku a s obsazováním objektů je nutné zároveň projevit nespokojenost s bytovou politikou, s nedostatečným sociálním zabezpečením lidí, poukazovat na machinace s nemovitostmi, při kterých vznikají zisky, za kterými však nestojí žádné vytvořené hodnoty, a na absenci spontánních kulturních center.

Proto: Obsadte a žijte!" (z textu komunity na Lodnej po vyklizení)

Papírna - Praha

podzim 1997 - 18.XII.2003

V případě Papírny se tak úplně o squat nejednalo, její historie je totiž trochu složitější. Po vyklizení squatu Sochorka na podzim 1997 se na Papírnu přesunula část squatterů na základě dohody o náhradním bydlení s MÚ Praha 7 a provozovala různé aktivity - tiskárna, koncertní sál, kancelář A-kontry. Nějakou dobu fungovala Papírna také jako místo pravidelných schůzek čsaf.

MÚ ale pomalu objekt rekonstruoval a aktivity se postupem doby zúžily jen na pořádání koncertů. Když byl zrekonstruovaný celý objekt kromě prvního patra a sklepa (na tyto části objektu měli obyvatelé smlouvu), bylo jasné, že se MÚ bude snažit osazenstvo (většinou punkového ražení) vyklidit.

Posledního půl roku byly kvůli stížnostem a zásahům městské policie koncerty jenom do 24hod a přicházely další problémy. 18.12. 2003 ráno vtrhla do domu policie s partou dělníků, kteří začali všechno házet do kontejnerů. Osazenstvo bylo tou dobou v práci, takže se žádná obrana nekonala a některé osobní předměty se dokonce ztratily. Lidé měli možnost vyzvednout si své věci do dubna 2004, kdy byl objekt (první patro a sklep) definitivně uzavřen.

Moravský Krumlov - A.k.fabrika

26.VIII. 2003 - ?

Squat A.K.Fabrika je bývalá mlékárna v Moravském Krumlově, kterou obsadili místní

anarchisté (pracující, studenti, nezaměstnaní). Během jeho trvání, došlo k desítkám provokací ze strany státu a k osmi policejním intervencím (zásahy, vylamování dveří, hledání drog atd.). Během své činnosti vybudovali squatteři obytné části, hospodu, tělocvičnu (hokey, sálová kopaná, box), knihovnu, stolní fotbal. Realizovali různé akce (koncerty, přednášky, diskuze, anarchistická setkání): "Jsme připraveni spolupracovat i s autonomy, punx. To, že někdo je nebo není anarchista nehraje žádnou důležitou roli."

Citace z brožury **Police a sociální Radikalismus**

Vydáno Českým Helsinským výborem a Střední Policejní školou v Praze 9 v r. 2001.

Squatting

Pojmem squatting rozumíme neoprávněné obsazování prázdných bytů. Squatting provozují levicoví aktivisté a příslušníci kulturních proudů s krajní levicí spjatých. Cílem squattingu je zpravidla upozornit na špatnou bytovou situaci a bytovou politiku.

V západních zemích, odkud squatting pochází, bylo běžné obsazovat i byty v luxusních čtvrtích, kde se majitelé snažili udržet vysoké ceny právě tím, že neuzavírali nájemní smlouvy s nižším nájmem. Squatting měl tehdy ryze ideový obsah a nesl prvky třídního boje.

V České republice je situace poněkud jiná. Squatting nemá doposud tak vyhraněný ideologický obsah. Squatteři si vybírají své objekty i podle jiných kritérií. Často je to zájem o zachování kulturně významné památky jejímu účelu a zamezení jejího použití pro komerční účely. Čeští squatteři si často vybírají i nevyužitá obecní byty nebo nebytové prostory a obsazení bytu tak využívají jako prostředek nátlaku na obec. Squatting není v České republice masově rozšířen.

Největší úskalí squattingu je v disproporcii mezi chráněnou hodnotou a hodnotou, kterou se snaží vytvořit. Squatting je nepochybně útok na majetek. Squatting ale fakticky vytváří nové obydlí, které požívá také ústavní ochrany.

Tato skutečnost vyvolává právní a společenský konflikt. V okamžiku, kdy někdo již někde fakticky bydlí, byt neoprávněně, je třeba jeho domovní svobodu respektovat. Definitivní náprava je tedy možná pouze prostřednictvím soudního rozhodnutí. Efektivnost boje proti squattingu bude závislá především na výkonnosti soudního systému a částečně na efektivitě státní správy. Policie může sehrát jen zprostředkovatelskou, popřípadě podpůrnou roli.

V praxi nemusí mít squatting vyloženě invazní tvář. Může se projevovat i ve formě neoprávněného setrvání uživatele objektu (bytu nebo nebytového prostoru) poté, co skončil právní důvod užívání objektu (nájemce měl uzavřenou smlouvu, ta vypršela a bývalý nájemce prostor nadále užívá neoprávněně).

Kromě squattingu se může policie setkat s jednáním velmi podobným, které není motivované politicky, ale pouze hospodářsky. Pro takovou činnost platí z právního hlediska totéž, co pro squatting. Squatting je jednání protiprávní. Protiprávnost squattingu má dva základní rozměry: rozměr občanskoprávní a rozměr trestněprávní.

Občanskoprávní odpovědnost squatteřů je otázkou právního vztahu mezi squatterem a vlastníkem, popřípadě správcem objektu. V této souvislosti je třeba poznamenat, že ať už je vlastníkem kdokoli, má v zásadě stejné právní postavení, to znamená, že není rozdíl mezi právním postavením soukromého majitele domu, obcí či státem.

V roli vlastníka nemovitosti požívají všechny právní subjekty stejnou ochranu. Vzhledem k tomu, že jde o vztah soukromoprávní (občanské právo je součástí soukromého práva), policie není oprávněna v tomto vztahu nijak aktivně vystupovat jako účastník řízení.

Případná trestněprávní odpovědnost se bude řešit odděleně. Pokud se vlastník domu (nebo jiného objektu) obrátí na policii, a oznámí, že jeho byt je neoprávněně obsazen, policie je oprávněna učinit šetření, zda nedošlo k trestnému činu (viz dále) a případně zahájit trestní stíhání. Policie není oprávněna squatterem násilím vystěhovat, je ale oprávněna na žádost vlastníka nemovitosti zjistit jejich totožnost, bez ohledu na to, zda byl spáchán trestný čin.

Ke zjištění totožnosti je oprávněna ze zákona o policii, který dává policii možnost zjistit totožnost osoby, jestliže na tom má někdo jiný právní zájem. Zde je třeba připomenout, že pak je oprávněna i zjistit totožnost osoby, která toto zjištění vyžaduje.

Policie je při výkonu své pravomoci povinna respektovat nedotknutelnost obydlí, i když je užíváno neoprávněně. Může ale vlastníkovvi účinně poradit, jak má postupovat:

1. Vypracovat příslušnou žalobu k soudu.

2. Podat návrh na vydání předběžného opatření tamtéž.

3. Obrátit se na okresní (v Praze na obvodní) úřad s žádostí o ochranu před zásahem do pokojného stavu a s žádostí o obnovu pokojného stavu.

ad 1. Žalobou se může vlastník domáhat svého práva. Může kupříkladu požadovat, aby někdo neužíval jeho byt. Dále se může vlastník domáhat náhrady škody.

ad 2. Předběžným opatřením je možné domáhat se takového upravení poměrů, aby pozdější výkon práva nebyl ohrožen. Pokud např. squatteři demolují dům takovou intenzitou, že by byl pravděpodobně zbourán dříve, než proběhne soudní řízení, může se vlastník domáhat předběžného opatření, které jim to zakáže (předběžná opatření jsou vykonatelná).

ad 3. Návrhem je možné se domáhat obnovení pokojného stavu (před nájездem squatterů). Pokojný stav je ten, který trval delší část z posledních šesti měsíců. V řízení se nezkoumá oprávněnost požadavku (nezjišťuje se, zda dům patří majiteli a zda squatteři nemají nájemní smlouvu), ale pouze stav během posledních šesti měsíců (kdo nemovitost užíval nebo jí disponoval). Tento krok tedy nelze použít, jestliže squatteři již byt obývají delší dobu.

Poznámka:

Vždy je lepší si na právní služby najmout advokáta. Pokud je vlastník finančně slabý, může se obrátit na Advokátní komoru s žádostí o bezplatné přidělení advokáta.

Policie sice nemůže aktivně vystupovat v občanskoprávních sporech, ale může posloužit jako již zmíněný prostředek zjištění totožnosti squatterů. Dále může dokumentovat situaci prostřednictvím protokolů, které pak poslouží jako důkazní materiál. V některých fázích pak může asistovat při výkonu soudního rozhodnutí. Kromě toho samozřejmě může účinně informovat.

Squatteři neporušují pouze předpisy soukromého práva, ale i předpisy trestního práva. V praxi půjde především o tento trestný čin:

§249a

Neoprávněný zásah do práva bytu, domu nebo nebytového prostoru

1. Kdo protiprávně obsadí nebo užívá dům, byt nebo nebytový prostor jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, nebo peněžitým trestem.

2. Stejně bude potrestán, kdo oprávněné osobě v užívání domu, bytu nebo nebytového prostoru neoprávněně brání.

Podle stávajícího soudního výkladu není skutečnost, že někdo zůstává v bytě po skončení nájemní smlouvy, trestným činem.

Pokud policie dojde k názoru, že došlo k trestnému činu, je povinna učinit příslušné kroky, a to vyžádat si vysvětlení, vznést obvinění apod. Během samotného trestního stíhání a ani tehdy, když budou obvinění pravomocně odsouzeni, není možné pachatele násilím vystěhovat.

K tomu slouží především občanskoprávní řízení, které může probíhat souběžně. Je ovšem možné pachatele motivovat prostřednictvím takzvaného odklonu od trestního stíhání (podmíněné zastavení a narovnání), aby od trestné činnosti upustil. Pokud pachatel pokračuje v trestné činnosti po sdělení obvinění, jedná se o nový trestný čin. Vlastník nemovitosti bude v trestním řízení figurovat v roli poškozeného a může v adhezním řízení (řízení o soukromoprávním nároku vyplývajícím ze spáchání trestného činu, které probíhá v rámci trestního řízení) uplatnit nárok na náhradu škody.

Nemůže ovšem uplatnit jiný občanskoprávní nárok, jako třeba vyklizení nemovitosti apod. Pokud během trestního řízení dojde k vydání pravomocného rozsudku v občanskoprávním řízení, jsou orgány činné v trestním řízení tímto rozsudkem vázány (a naopak). Vzhledem k tomu, že v každém řízení se rozhoduje o jiném nároku a problému, nebudou se rozsudky příliš ovlivňovat. Jinak ale platí, že trestní řízení a soukromoprávní spor probíhají na sobě nezávisle.

V některých případech se může stát (a stává se to), že squatteři uzavřou s vlastníkem dohodu, která jejich užívání legalizuje. Tato okolnost nemá vliv na trestněprávní posouzení jednání, kterého se squatteři dopustili před touto dohodou. Během trestního řízení je ale možné zvolit některý ze způsobů odklonu (podmíněné zastavení a narovnání), popřípadě jinak hodnotit společenskou nebezpečnost trestného činu. Vlastník nemůže v žádném případě squatteru vystěhovat násilím svémocně. V případě, že by squatteři v bytě již fakticky bydleli, dopustil by se trestného činu. Pokud by se rozhodl vystěhovat squatt, který je užíván k jiným účelům než k bydlení, nedopustí se trestného činu, ale pouhého protiprávního jednání bez veřejné sankce.

Argumenty proti squattingu a na jeho obranu

Překlad francouzského textu, který shrnuje námítky proti squatům a různé odpovědi přímo z úst samotných squatteřů:

Toto je pouze počáteční verze, návrh, podnět k diskuzím. Účelem tohoto dokumentu je především shrnutí protisquatterských argumentů, se kterými se často setkáváme: není třeba ničeho jiného, než tento text doplňovat, popisovat nové argumenty. Ty pak mohou posloužit jako prostředek k zamyšlení pro každý squat a každ-ého/ou, kter-ý/á by chtěl-a najít svoje vlastní odpovědi/protiargumenty. Protiargumenty, které tu jsou tlumočeny, jsou názory několika osob a jsou spojeny s konkrétní situací, v níž se nachází jejich squat. Například fakt, že jde o squat "pro veřejnost" vytvořený mladými lidmi, kteří pocházejí ze střední vrstvy, se starostmi kolem sociálního experimentování atd. atd. Jejich názory jsou tu proto, aby o nich bylo diskutováno, aby jim bylo protiřečeno a byly obohacovány o názory jiných lidí v jiných situacích. Tedy, buďme jasní, tato argumentace nebude nikdy moci být něčím jiným, než syntézou myšlenek, a otázky, jichž se dotýká (osobní vlastnictví, legalita, přímá akce, alternativy, aktivismus), už inspirovaly nejednou text obrovského rozsahu, který by bylo třeba přečíst, aby byl tento text opravdu úplný, a pak shrnout pro squatter-k-y, kte-ří/ré mají rád-i/y četbu o něco méně.

Vysvětlivky:

"Argument proti squatterství."

-Protiargument.

"Ať žije zákon! Jsme v právním státě, kde musíme být občany a zákon respektovat. Zákon je neutrální a garantuje dobro všech."

-Zákon není neutrální. Byl zvolen konkrétními osobami (politi-ky/čkami toho či onoho politického přesvědčení), v určitém kontextu a určitém období.

-"Být občanem" to může být také chápáno jako: být odpovědn-ý/á, být schopn-ý/á přemýšlet, zpochybňovat to, co se považuje za dané, poukazovat na problémy a posouvat se vpřed, směrem k jejich řešení. Například: problém prázdných prostor.

-Nerespektování zákona není vždycky čistě zlé nebo neospravedlněné: existuje princip občanské neposlušnosti.

-Proti principu legality (zákonnosti) stavíme princip legitimity (oprávněnosti).

-Historie změn vydaných v sociální oblasti je plná příkladů občanské neposlušnosti a zpochybňování zákonů platných v dané době.

"Je snazší a účinnější změnit systém legálním způsobem."

-Dáváme přednost občanské neposlušnosti před reformismem.

"Všechno, o co vám jde, je žít v ilegalitě."

-Ne. Jde nám o svobodu, takovou, která nikoho nic nestojí, snad jen ty, kte-ří/ré nám ji chtějí upřít.

Volíme ilegalitu v momentě a na takovém místě, kde zákon spoutává tuto "uváženou" a "neútočnou" svobodu.

-My ale také chceme něco vytvářet: absolutní ilegalita nám to nedovoluje: staví nás do pozice tajného a nelegálního jednání, nutí k paranoie, k nekonečnému zápasu, k vyčerpání, je svým způsobem stejně tak tíživá a nepříjemná, jako zákon, kterému chceme uniknout. Náš konečný cíl nemůže tedy být ilegalita.

-Ilegalita je prostředek, nikoli cíl.

"Právo na osobní vlastnictví je zapsáno v Deklaraci lidských práv."

-To ukazuje, že Deklarace lidských práv není nestranná a nemůže sloužit jako argument, který je vždycky pravdivý a nevyvratitelný.

-Sociální práva lidí, kteří jsou ponecháni vlastníkům napospas, jsou také zapsána v Deklaraci.

-Existuje určitý rozdíl mezi vykonáváním určitého práva a jeho zneužíváním. Zněmožnit přístup do prázdných prostor, když je lidé potřebují, chápeme také jako porušení vlastnického práva.

"Nechtěl-a bych , aby mi někdo zasquatoval moji chalupu."

-Tak ji rychle prodej.

-Neobsazujeme domy vybavené nábytkem, prostory, jejichž užívání je zjevné. Squatujeme v místech, která nikomu neslouží. V tomto bodě nejsme žádnou zátěží nebo ohrožením.

-Existují některé domy (nádherné domy) v Pyrenejích, které patří buržoazii z Bordeaux nebo Toulouse. Většinou jsou využívány dva týdny v roce. Na základě tohoto faktu je legitimní klást si otázku: zpřístupníme tyto domy nebo ne? Myslím, že toto je prvořadé. Samozřejmě s ohleduplným přístupem.

"Rozmarem vlastníka je ponechat domy prázdné. Vaším rozmarem je obsadit mu je? Zákon je tu proto, aby rozhodl. Kdyby každý uskutečňoval svůj rozmar, kam bychom přišli?"

-Neříkáme, že každ-ý/á má dělat to, co chce, zpochybňujeme způsob a hodnoty, na základě kterých zákon rozhoduje mezi "rozmary."

-Je snadné být relativistick-ý/á, vyhybat se zaujetí jakéhokoli reálného stanoviska a odpovědnosti. Zapomínáme, že právě toto jsou stanoviska, která stojí u základů naší společnosti a našich zákonů.

"Stavíte vlastníka před hotovou věc. Jak potom chcete, aby s vámi diskutoval?"

-Někde-ří/ré, spíše než postavit majitel-e/ku před hotovou věc, jej/ji žádají o souhlas s užíváním je-ho/jích prázdných prostor. Většinou se setkají s neúspěchem a majitel-é/ky si pospíší, aby prostory zazdil-i/y, věduce, že je o ně zájem. Squatte-ři/rky z Brise-Glance podali šest nebo sedm žádostí v náležitě formě předtím, než zvolili squat, jako jediné možné řešení.

-Postavit majitel-e/ku před hotovou věc bývá obvykle nenásilná přímá akce, prostě způsob, jak zahájit dialog: nutí silnějšího, aby vzal na vědomí slabšího a to, co se mu pokouší sdělit. Bez tohoto "puče" by slabší nebyl nikdy vyslechnut.

"Vždyť váš squat zamykáte. Chováte se jako majitelé."

-Požadujeme využití principu práva na majetek na základě potřeby, užívání. Kdo užívá určitou věc nebo prostor by měl mít alespoň minimum svobody ve vztahu k této věci a tomuto prostoru. Tráví tam svůj čas, buduje tam svůj život. Nesquatujeme místa, která jsou skutečně využívána. A dovolujeme si být doma tam, kde bydlíme.

-Nezavíráme tak docela naše dveře: ti a ty, kte-ří/ré se skupinou squatter-ů/ek sdílejí minimum společných postojů a kte-ří/ré se podílejí na životě místa, nemají žádný důvod nebyt jeho součástí.

-Někde-ří/ré squatte-ři/rky (jako ti/ty z Vache dans l'Arbre (Kráva na stromě)) nás varoval-i/y před přílišnou otevřeností: ocitl-i/y se v situaci, kdy byl-i/y "obležen-i/y" těmi, kte-ří/ré s nimi nic nesdílel-i/y (co do projektů, myšlenek) a všechno, co squatte-ři/rky vytvořil-i/y (vnitřní fungování), se zbortilo. Proto odešl-i/y...

-Raději pomůžeme lidem, kteří žijí trochu dál, aby otevřeli svůj vlastní squat, než abychom je přijali pod vlastní křídlo. Podnikáme kroky k emancipaci. Nemáme kapacitu, kompetence nebo sílu jednat v sociální oblasti a nemyslíme si, že je na nás, abychom všechno brali na sebe.

"Váš squat není dost otevřený a aktivní."

-Tak otevřete váš vlastní a udělejte to lépe.

-Váš byt není dost otevřený a aktivní.

"Maloměšťáci! Squatujete, protože chcete, ne proto, že byste museli. Pro vás je squatting jen zábava."

-Naštěstí squatting není dřina. A to, že nás baví dělat nějakou věc, neznamená, že to nemá žádný význam. Jsme pro právo na radost, potěšení. Do prdele s utrpením, jako měřítkem právoplatnosti určité činnosti.

-Tak tedy mluvmte o zábavě. Squatting není žádná legrace. Vystavujeme se odsouzení, vystěhování, zimě, životu bez elektřiny, stále dokola utíkáme a znovu budujeme. Jedná se o závazek, který ovlivňuje celý náš život, a o snahy s dlouhodobými cíli.

-Maloměšťáci? Tak konečně! Mohli jsme jimi zůstat, pokračovat v našich malých krásně nalinkovaných životech, stát se ředitel-i/kami a otci/matkami klidných rodinek.

-Jsme spojování s naším společenským původem. Nevybrali jsme si, že se narodíme do střední vrstvy. Chceme mít svobodné právo přerhat svázanost s touto vrstvou a s jejími životními modely. Ať jsme souzeni spíše podle našich činů a našeho chování než podle našich rodičů.

-Je důležité, aby si lidové vrstvy znovu přivlastnily moc a nástroje, jichž je užíváno k jejich spoutávání. Ale v "měšťáckých" společnostech je také důležité, aby se buržoazie rozhodla k opuštění role konzumentů a utlačovatelů (vědomých či nikoli), kterou jí vytváříme.

"Měli byste bojovat za to, aby byly prázdné prostory obsazovány. Ne vámi, ale lidmi, kteří to opravdu potřebují."

-Tento výrok by byl na místě, kdyby prázdných prostor bylo málo a potenciálních squatter-ůvek příliš mnoho. Místo je pro spoustu lidí, nás nevyjímaje.

-Jak bojovat za to, aby lidé nejméně zaopatření obsazovali prázdné prostory? Nemáme chuť jít jim dělat propagandu. A nemáme chuť jít lobovat. Tradiční práce aktivist-k-y se nám zdá nudná, příliš teoretická, odosobněná, domyšlivá. Pokud se snažíme o změnu, tak naši činností, ukazující, že lze vzít život do vlastních rukou, že vytvoření squatu je možné a prospěšné, že si zaslouhuje, aby se o něm uvažovalo.

"Squatujete, protože chcete umožnit organizacím, umělcům... využít prostor, ve kterém žijete. Vystavujete se stíhání, žijete v nepohodlí, kvůli lidem, kteří jsou moc spokojeni, že toho mohou využít a kteří nejsou ti, kteří potřebují pomoc nejvíce."

-"Obětujeme se," protože nás to zajímá. Neobětujeme se doopravdy, protože kulturní aktivity, které v místě probíhají, se nám také líbí a obohacují i nás samotné.

"Squat je pro vás určitou formou angažovanosti. Ale pokud je třeba někde bojovat, pak to není v našich zemích. Ve Třetím světě, tam je to naléhavé."

-Nechceme dělat humanitární pomoc, hrát si na zachrán-ce/kyně uprostřed civilizací, které svět chápou jinak než my, někdy dokonce lépe než my.

-Systém, který cupuje Třetí svět na cucky, je ten samý, co dělá z Evropanů hlupáky. Snahy, které je třeba vyvíjet v různých částech světa, jsou různé, ale jedny i druhé stejně důležité. Myslet globálně, jednat na lokální úrovni.

-Mimo jiné, jsou to právě způsoby života na severní polokouli, které podporují vykořisťování Jihu a jsou za něj zodpovědné. Naším způsobem, jak být solidární s Jihem, je navrhopvat vědomé a anti-konzumní způsoby každodenního života, které osvobozují jednotlivce-součástky-mechanismu z tohoto vražedného systému.

"Hledáte prostor? Existují kulturní centra, ubytovny a podpora od státu."

-Nehledáme pouze prostor. Hledáme svobodné prostory, kde bychom mohl-i/y prožívat to, co chceme, tvořit tak, jak chceme, experimentovat, jelikož se nám to zdá důležité, mít naše vlastní cíle, fungovat nezávisle na odborn-i/i-cích, učit se na každém kroku. Být svobodn-i/é, v rámci respektu ke druhému člověku.

-Systém, podle kterého funguje stát, způsob, jakým odsouvá lidi do ubytovacích center, jakým kontroluje a odsuzuje, nezahrnují ani neuspokojují tuto potřebu nezávislosti a

odpovědnosti.

-Náš projekt se neomezuje na hledání prostoru, je založen také na určité formě jeho obývání, nezávislém a samosprávném.

"Squat představuje problém s bezpečností."

-Budu rád-a, když budu informován-a o bezpečnosti, ale ne pokud mi budou pravidla vnucována. Chci být natolik dospěl-ý/á a uvědoměl-ý/á, abych si mohl-a vybrat stupeň bezpečnosti, ve kterém chci žít.

-Co se týče veřejnosti, která se ocitne ve squatu, proč bychom jí nemohli vysvětlit nebezpečí, kterému se vystavuje, a nechat jí svobodu, aby se rozhodla, zda chce podstoupit riziko, či nikoli? Můžeme si představit různé druhy "společenské úmluvy" na toto téma, ve velice zmenšené (a vědomé, pochopené) formě, než je ta, která je založena na jednom pravidle a vnucená dvě stě padesáti milionům osob (ať žije jednota všeho evropského).

-Ve skutečnosti nemají činitel-é/ky strach o naši bezpečnost, mají strach ze své zákonné odpovědnosti. A existují druhy úmluv (dohody o dočasném obývání), které osvobozují majitel-e/ku od je-ho/jí odpovědnosti a přenášejí ji na obyvatel-e/ku. Tento druh zásad by měl být rozvíjen a rozšiřován.

"Záměrně nevyužívané objekty, prázdná města. Vrháte se na velice složitý problém, se kterým se i odborníci potýkají. Bylo by třeba, abyste se profesionalizovali, mohli byste tak přidat svůj díl."

-Není k čemu přidávat.

-Vnášíme do problému pohled neodborníků, odlišný od toho, který se naskytá z vrcholku věže ze slonoviny. Pohled (dokonce mnohem více) obohacující.

-Nechceme se zabývat problémem prázdných záměrně nevyužitých objektů tím, že se ponoříme do četby a teoretizování. Neexistuje pouze tato cesta: vybral-i/y jsme si cestu činu. Odborn-íci/ice nemají čas na to, aby jednal-i/y.

-Považujeme za nezdravé dávat odborn-íkům/icím monopol a absolutní pravomoc v otázkách společnosti.

"Jste paraziti, ulejšáci."

-A jsme na to hrd-í/é. Zvyšování produkce je nesmysl, který způsobuje škody stejně tak osobám, kterým zabírá čas, jako těm, které vykořisťuje. O životním prostředí nemluvě. Nechceme se podílet na tomto nesmyslu, když je naše společnost v nadprodukcii, plýtvá a rozhazuje všemi deseti a není třeba, aby produkovala ještě více.

-Paraziti kradou část toho, co je potřebné těm, kte-ří/ré pro to vynakládají nějaké úsilí. My si bereme jen to, co už nikomu potřebné není: to, co už bylo vyhozeno, opuštěno. V tomto smyslu není naše "parazitování" pro nikoho zátěž.

-Naše společnost přisuzuje hodnotu pouze obchodním nebo materiálním výrobkům. My "vyrábíme" jiné věci: uvažování, krásu, "sociální vztahy," poznání... V této oblasti jsme velmi aktivní a produktivní, přinášíme něco lidem kolem nás.

"Squat je mikrokosmem, ze kterého dostatečně nevystupujete. Je to ghetto."

-To je do jisté míry pravda. Ale problém není ve squatu samotném nebo ne tolik, aby nebyl překonatelný. Je jen na nás, abychom změnili tento stav věcí, pokud si to přežeme.

-Zaměstnan-ec/kyně, kter-ý/á tráví osm hodin denně ve své malé kanceláři a osm hodin ve své rodině, v autě nebo ve své garzonce, není jistě uzavřen-a v mikrokosmu méně než my. Je-ho/jí život je často mnohem osamělejší, než ten, který představuje komunitní život ve squatu.

-Právě díky squattingu jsme mohli rozvinout úžasné množství kontaktů s našimi soused-y/kami a současně se squatter-y/kami, advokát-y/kami, profesor-y/kami, student-y/kami, aktivist-y/kami, novinář-i/kami, uměl-ci/kyněmi, poslan-ci/kyněmi, exekutor-y/kami atd.

"Squatovat, to jde nějaký čas. Všichni jsme dělali takové věci, když nám bylo dvacet. Uvidíte, za chvíli vás to přejde a srovnáte se."

-Staří blbci.

-Ještě štěstí, že tedy squatujeme. Jinak bychom se srovnal-i/y okamžitě a zmeškal-i/y bychom to, co podle vás charakterizuje náš věk.

-Je snad náš věk důvodem k tomu, aby bylo odmítáno poslouchat to, co chceme říct a navrhnout?

-Existují squate-ři/rky, kterým je čtyřicet i více let. A pak, mno-zí/hé "mlad-í/é idealist-i/ky" se nesrovnal-i/y, ale odešl-i/y například na venkov pokračovat v rozvíjení alternativ. Štěstí, že cesta, po které se ubírá náš život, není odsouzena k tomu, aby byla pro všechny stejná!

"Squatovat, to je moc pěkné. Ale vy se současně nepřipravujete na svou budoucnost. Jak to uděláte, až budete mít rodinu, kterou budete muset uživit?"

-Od dětství jsme "očkovan-i/y" naší budoucností: přibrzděte vaši horlivost, zapálenost, nevybočujte z naprogramovaných tras, nebo na to doplatíte. Chce se po nás, abychom už předem měl-i/y strach, abychom už předem pocíťoval-i/y potřebu bezpečí, kterého člověk dosáhne ve třiceti letech. Strach je to, co postrkuje lidi k tomu, aby se zařadil-i/y. Kdy tedy budeme lidmi, kteří mají důvěru ve své touhy a své myšlenky? Vytváříme strach ze strachů, které budeme mít údajně za deset let... možná nikdy. Absurdní!

- "Mít děti" nemusí znamenat "mít vilu na předměstí, dobrou práci a psa." Mnoho lidí vychovává své děti v rámci alternativních struktur nebo míst.

-Tím, že squatujeme, se učíme obrovskou spoustu věcí a někdy se vyznáme ve věcech více, než průměrní rodiče. Shromažďujeme věci pro naši budoucnost, aniž bychom se křečovitě zaobírali touto myšlenkou, aniž bychom plánoval-i/y. Děláme to, co nám právě v tomto okamžiku připadá důležité.

"Všechno, co vytvoříte ve squatu se zhroutí v momentě, kdy jste vystěhováni. Plýtváte svými silami."

-Slabým místem squatu je jeho křehkost, jeho pomíjivost. To je cena za jiné svobody a výhody, které jsou ve squatu možné, mimochodem mnohem více než jinde.

-Pomíjivost může být viděna jako handicap nebo jako výhoda. Něco dynamizujícího. Nomádkské jednání, které nelpí na stabilitě a zabezpečení. Smiřujeme se s nezabezpečeností, která je nástrahou pro celý projekt (legální či nikoli), alespoň se neskrýváme, v ideálním případě překonáme strach a jdeme dál.

-Existují jisté věci, které mohou být ve squatu rozvíjeny v dlouhodobějším kontextu. Kontakty a známosti, které přezívají a prohlubují se prostřednictvím těchto míst. Zkušenost, vnitřní obohacení se prohlubují squat po squatu a nemohou se ztratit. Zajisté, s každým vystěhováním ztrácíme to, co jsme v místě vytvořil-i/y materiálně; to není bezpochyby to nejdůležitější.

-Squatterství a vystěhovávání nás možná více motivovaly, než aby nás rozdrtily...

-S každým novým squatem se učíme dost nových věcí k tomu, abychom zkrátit-i/y období zabydlování v příštím squatu: samozřejmě je třeba začít od začátku, ale už to jde rychleji a není to tak obtížné.

"Jste idealist-i/ky, tak trochu nedospěl-í/é."

-Ať žije idealismus, ať žije nedospělost. Náš svět už je přeplněn vážnými a pragmatickými lidmi.

-To, co nazýváte idealismem, je pro nás způsob, jak dát smysl našim aktivitám a našemu životu. Dáváme přednost tomuto idealismu před plány na kariéru nebo před dlouhou přípravou pokojného důchodu. Je to otázka volby.

-Idealista se upíná k nejasným myšlenkám, ke vzdušným zámkům. My ale naše myšlenky realizujeme v praxi. Jednáme, operujeme s konkrétními situacemi, přetváříme naše životy.

-Nedospělost je nedostatek kontaktu s realitou, nedostatek zkušenosti. Ale náš zápas je konkrétní a naše zkušenosti nás učí tolik, co naše četba nebo naše utopie. Experiment je přece ve squatu klíčový.

"Vytváříte ideální prostory, ale svět neměníte."

-Svět měníme tak, že ukazujeme, že jiný svět je možný, to je náš způsob. Pokud se nám daří vytvářet ideální místa, pak mohou tato místa dodat chuť jiným lidem k vytvoření dalších míst. Takže síť alternativních prostorů by mohla být vytvořena a s ní také opravdová paralelní společnost...

-Náš aktivismus, to je tvoření, budování, experimentování... Pro nás je takový způsob zajímavější a také účinnější, než řečnění, promlouvání, vyjednávání.

-Bereme naše životy do vlastních rukou, přijímáme naši zodpovědnost, dodáváme si odvahy, kterou potřebujeme, abychom změnil-i/y naši existenci. To je možná první etapa na cestě ke změně světa a kdyby ji každ-ý/á dosáh-l/a, věci už by byly podstatně jiné.

"To je všechno pěkné, co říkáte, ale koresponduje to také s tím, co děláte?"

-To, co říkáme, je to, k čemu se snažíme směřovat, naše cíle. Nedosáh-l-i/y jsme je tak docela, ale lepšíme se. Pokoušíme se o to, už to samo je dobré.

-Každopádně experimentace je neustálé hledání, nikdy nevyústí do nějaké konečné, strnulé podoby, ani do přesného a ryziho výpočtu našich teorií.

"Kritizujete kapitalistický a produktivistický systém, ale přeci jenom díky němu existuje tolik věcí, prostorů, nevyužitého nadbytku, tolik možného sběru vyhozených a nepotřebných věcí, prostě, díky němu můžete squatovat."

-Nadprodukce je opravdu černá skvrna na systému. Využíváme ji k tomu, abychom mu lépe unikl-i/y a oslabil-i/y ho.

-Sběr a squat nejsou samy o sobě cílem. V lepší společnosti by nebyly nutné: měl-i/y bychom to, co potřebujeme, sam-i/y bychom si určil-i/y, na jakých formách kolektivity bychom se chtěl-i/y podílet, měl-i/y bychom tu svobodu, kterou hledáme...

Ne-bydlení

Projektíky, dílny a aktivity v rámci polit.soc.kult. komunikace squatu s okolím a realizace představ o životě, takže asi všechno kromě bydlení. Bydlení s tím vším úzce souvisí, může být pojímáno prostorově, umělecky nebo myšlenkově různě, projekty a aktivity s ním jsou propojené. Všechno je to moc složitě a otevřeně různým přístupům, takže to tak také necháváme - otevřené --

Tento text zkouší nabídnout inspirativní pohled do vnitřku squatu, je míněn jako nedefinitivní a upravovatelné seskupení různých projektů, o než se squateři.rky pokoušejí a které více nebo méně zdárně uskutečňují v rámci svých center.

Mnohé z těchto projektů mohou být (a bezpochyby už také byly) realizovány i v jiných "neskvoterských" podmínkách, v ngo's, eko-sdruženích, kavárnách, v různých alternativních prostorách nebo jenom tak.

Společným jmenovatelem při uvědomělém vytváření těchto komunikačních kanálů a tvořivých struktur bývá co nejráznější odmítnutí konzumu, peněz, moci, soupeřivosti a jim podobných hrůz, které jsou považovány za zdroj odcizení, závislosti a utrpení.

Tyto projekty odmítají hierarchie, specializace, ruší bariéry mezi manuální a intelektuální činnostmi, mezi publikem a organizátory (každý účastník se stává spoluvůrcem), jsou návrhy, možnostmi, pokusy, které mohou dát tvar něčemu novému, nečekanému...

Proto jsou tyto aktivity squatům tolik vlastní, slučují se s jejich vyhrašeným názorem na přirozenost a nezpeněžitelnost lidské činnosti a mnohdy nejsou v jiných podmínkách uskutečnitelné. Nebo lépe řečeno, uskutečnitelné jsou, díky své nenáročnosti na materiál a znalosti, téměř všude, ale právě proto, že nikomu nepřinášejí zisk a falešné uspokojení, nejsou právě vítané. Přesto se vlastně často jedná o každodenní činnosti člověka, s tím rozdílem, že je k nim přístupováno (snad)svobodněji, z různých úhlů pohledu a pokaždé - jinak --

Všechny projekty, které popisujeme, existují, fungují a obohacují lidi právě teď. Jsou reálné. Nemluvíme o nich proto, abychom dokázali.y, jak úžasné squaty jsou. Celý tento text je soubor možností, které mají sloužit především k inspiraci, a to komukoli.

Infostánek, infošop, knihovna, archiv

V těchto projektech se squatterři pokoušejí vytvořit prostor vyhrazený letákům, peticím, zinům, knihám, kazetám, které mohou být buď čteny, poslouchány na místě, někdy vypůjčeny, zdarma poskytnuty nebo za symbolický poplatek zakoupeny, distribuovány. Může jít o shromaždiště materiálů na určité specifické téma (antirasismus) nebo o seskupení různých materiálů zabývajících se anarchismem, autonomismem, feminismem, uměním atd. Může jít o prostor spojený s kavárnou, počítačovou dílnou apod., a to uvnitř squatu, což ale nevylučuje, že se může objevit v ulicích a komunikovat s veřejností, nebo být součástí demonstrace.

Časopis, tisk

Squaty někdy budují svou vlastní tiskárnu, píší, tisknou a distribuují vlastní časopis nebo se na nějakém podílejí, případně mu poskytují prostor. Tisknou letáky, plakáty na akce, koncerty a demonstrace, nebo brožury a materiály týkající se různých témat (), informační ziny o akcích ve squatu a okolí, literární d.i.y. knížky.

Zóna bezplatnosti

Je "hromada" užitečných věcí, hraček, krámů, oblečení..., ke které můžete přihodit cokoli, co nepotřebujete, podělit se o věc, která vám už nevyhovuje, ale někomu jinému by se mohla výborně hodit, můžete si odsud vzít cokoli, co se vám zdá potřebné, a to v jakémkoli množství. Nemusíte nic vložit výměnou, prostě přirozeně berete a dáváte, nepotřebujete žádné peníze...

Burza oblečení

Je aktivita, při které se zdarma poskytuje, vyměňuje nebo za malý poplatek prodává oblečení, tato aktivita bývá pořádána jako benefit. Je alternativou k nakupování, podporuje nekomerční výměnu a recyklaci oblečení.

Cyberkáfé, cyberatelier

Prostory pro svobodnou informatiku, které podporují otevřené systémy jako GNU/Linux, BSD, tedy alternativy k systémům komerčním jako MS, pořádají kurzy práce s opensource produkty, kurzy bezpečnosti a kryptování, install-parties (přines komp, někdo ti pomůže s instalací, poradí s řešením problémů), spravují servery, zdarma poskytují prostor pro weby různých aktivit, s tvorbou webů pomáhají, podporují přístup k internetu zdarma, svobodné šíření informací v rámci internetu, nezávislá média a počítačový aktivismus, vytvářejí cyberprostory na demonstracích. Vznikají díky recyklaci "zastaralých" součástek a kompů. (ASCII v Amsterdamu/ Print v Dijonu)

Webové stránky squatů

Prezentace projektů, názorů a nových informací spojených se squatem, jeho zázemím, jeho aktivismem. Prostředek komunikace. Praktická podpora nekomerčního a svobodného soft i hardware, lokálních sítí apod.

Zahrada, výměna noGM semínek

V rámci soběstačnosti a nezávislosti na obchodu se squaty snaží o vlastní produkci nebo poukázání na možnost vlastní produkce potravin, lokálních, nepěstovaných v zámoří apod. Otevírají tak otázku tradičního přístupu k získávání potravy, na základě šetrných ekologických postupů. Zpochybňují městskou kulturu odcizení a uprostřed betonu a asfaltu vytvářejí malé "oázy". Poukazují na to, že squatovat lze, kromě domů, také půdu, vytvářejí sítě distribuce geneticky neošetřených semínek, šíří informace, letáky, pořádají debaty a demonstrace proti velkým firmám podporujícím genetiku v potravinové produkci.

Domácí léčba, bylinky, homeopatie

Podpora autoléčby, netradičních nebo domácích přístupů k léčení, rozvoj znalostí v bylinkářství a v přístupu k lidskému tělu, k bytosti. Odpor k násilným chemopraktikám, zprůmyslnění lékařství a k nechutnému využívání léků pro zisk.

Ekologie, recyklace, alternativní zdroje energie

Šetrný přístup k životnímu prostředí a přemýšlení o následcích našeho plýtvání jsou natolik zjevné a potřebné, že je snad nemyšlitelné, aby squat fungoval bez nich. Squat je většinou součástí města, součástí industriálních zón, zpochybňuje návyky a způsob života v těchto oblastech, své negativní působení na okolí zkouší snížit na minimum, aktivně ovlivňuje dění ve svém okolí, staví se proti neekologickým rozhodnutím, výstavbám atp. Někdy také realizuje projekty šetrné výroby elektřiny.

Prádelna

Realizace ekologického prostoru, který je spravován a využíván kolektivně. Výborný a potřebný projekt, který svědčí o tom, že squaty nejsou jenom špinavé díry a že squatteré se dokážou plnohodnotně a autonomně organizovat.

Sběr a distribuce jídla, fnb, podpora komunitního stravování, propagace veganství a vegetariánství, VoKü

Denně vyhadzujeme obrovské množství jídla, plýtváme, zatímco jiní lidé hladovějí. Jídlo před zárukou, starší pečivo apod. lze včas zkonsumovat. Přebytky jídla rozdat. Zdarma vařit pro bezdomovce.

Kuchyně ve squatu je společná, podporuje se komunitní stravování, jídlo pokud možno pochází z lokálních zdrojů, není podporován masný průmysl, který trýzní chovaná zvířata ve strašných podmínkách. Odsud vychází podpora veganství a vegetariánství, ekologického zemědělství. (FNB na Praseti/ VoKü v Berlíně)

Pec na chléb

Ve squatu může být postavena pec na pečení chleba a pizzy, nabídnuta ke kolektivnímu užívání, učení se novým znalostem a chápaná jako politický akt, výraz autonomie a potřeby vzít svůj každodenní život do vlastních rukou. (pec v Grenoblu, kterou tvoří hlínu spleené cihly, izolované směsí slámy, hlíny a koňského hnoje)

Ohniště

Jde o prostor pro venkovní letní kuchyň, místo, které může být chápáno primitivisticky, duchovně jako přírodní element, zdroj energie...

Bar, kavárna, čajovna

Nevýdělečné kolektivní prostory spojené s infošopy, cyberateliéry, koncertními sály, kde lze posedět, počíst, připravit si šálek čaje a poklábosit. Bary poskytují pití za nízké ceny, bez zisku nebo s malým ziskem určeným na benefiční účely.

Koncertní sál, festivaly, zkušebna, nahrávací studijko

Squaty se často profilují jako kulturní centra, pořádají divadelní představení, performance, festivaly a koncerty lokálních i zahraničních skupin různých stylů punk/ska/techno/atd., pořádají benefiční akce, podporují začínající kapely, poskytují prostor pro zkušebny, nahrávání vlastních d.i.y. kazet a pro distro během koncertů. Nabízejí svoje prostory a s organizováním koncertů pomáhají, podílejí se na akcích mimo strukturu jako festivaly jednorázového obsazení, technoparties, často vytvářejí vlastní kapely...

(koncerty na Miladě v Praze/ festival Squatekk)

Pirátská rádia, tv

Fungují např. v holandsku, někdy přes internet, coby nezávislá média.

Ateliery alternativního divadla, pouliční umění, performance, veřejné četby

Squaty poskytují prostor pro alternativní divadelní spolky nebo samy vytvářejí divadelní hry a performance, pořádají workšopy pouličního umění (žonglování, chůze na laně, na chůdách...) a v rámci různých festivalů a představení poskytují prostor lokálním i zahraničním umělcům, loutkářům, plivačům ohně a další zvěři.

Výtvarný atelier, graffiti, výstavy, sítotisk, plakát, grafika, fotoatelier, kino, film, nášivky, trash umění

Možnost vyjádřit se výtvarnými prostředky, realizovat svoje nadání, učit se nové techniky nebo se podílet třeba "jenom" na vymalování pokoje...bezplatný prostor pro umění, které je oficiálně odmítáno nebo nechce být oficiální kulturou vstřebáno a rozmělněno.

Oprava kol, cyklojízdy

Squaty kritizují automobilismus, jeho dopad na životní prostředí, plýtvání surovinami, které navíc figurují ve válečných konfliktech. Podporují ekologické formy dopravy jako kolo, organizují dílny, kde se kola opravují, sdílejí se součástky, nářadí a vědomosti. Podílejí se na cyklojízďách, které jsou tedy propagací cyklismu a také formou protestu, a to nejen proti automobilu.

Dílnička d.i.y.

D.I.Y. neboli Do It Yourself (Udělej si sám!) je výraz pro všechno možné tvůrčí vyrábění věcí (malování obrázků, domácí nahrávání kazet nebo jakékoli kutění a spravování), které neslouží k vydělání peněz, ale spíše k darování, výměně. Jde o určitou kulturu, která se odmítá stát konzumní, ziskuchtivou a mediální a také klade důraz na samostatnost člověka, rozvíjení schopnosti vyrábět a spravovat předměty sám nebo sama.

Do d.i.y. by se dalo zařadit velké množství produktů aktivit, zmiňovaných v ostatních projektech. A za dílničku d.i.y. můžeme považovat třeba jenom místnost, kde je společně nářadí a prostor pro užitečné manuální činnosti. (Prase)

Ateliery sdílení znalostí

Jsou setkání a dílny, jejichž cílem je učit se jeden na od druhého přirozeně a bezplatně, neomezováni.v tradičním způsobem vzdělávání. Může se jednat o různé druhy řemesel, manuálních činností, výuky jazyků...

Politická akce, demonstrace

Squat sám o sobě je vždycky politický a politiky vnímaný, buď jako problém, překročení zákona, forma občanské neposlušnosti nebo prostě něco přebujelého a nežádoucího

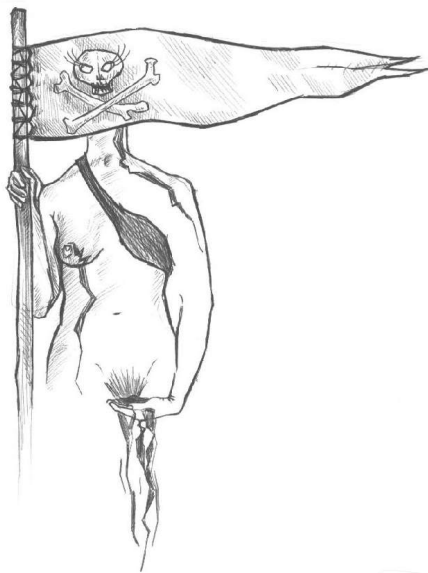
(občas snad jako něco přínosného). Může být kritikou uspořádání společnosti, alternativou, autonomní zónou apod. Politická aktivita jednotlivých squatů se liší. Existují squaty spíše kulturní, asociativní, které se pokoušejí získat např. něco jako statut neziskové organizace a squaty politicky aktivní a názorově vyhraněné. Některé squaty s místními politickými autoritami vyjednávají, některé podepisují smlouvy o symbolickém pronájmu a jiné veškerou komunikaci na této úrovni odmítají a kritizují. Squaty, které se profilují jako "politické" se účastní demonstrací, podpisových akcí, protestních cyklojízdy a poskytují svoje prostory různým politickým organizacím, časopisům apod. Sama obrana squatu a demonstrace proti vystěhování je politickým aktem.

Debaty, diskuze, workšopy, přednášky

Squat je místo, o němž se diskutuje, a které se vědomě diskuzi otvírá. Squat sám sebe definuje jako místo svobodné výměny informací a místo, které podporuje názorovou různorodost, místo, jehož fungování je založeno na diskuzi a konsensu. Squat je tedy nečím, co diskuzi přitahuje. Pořádá debaty a přednášky, různé vzdělávací workšopy apod. na nekonečné množství témat, od squatování samotného, přes válku, uprchlictví, po debaty o hudbě atd. Cílem může být šíření informací, osobní rozvoj, rozvoj komunikace, rozvoj aktivit...

Feminismus, sexuální orientace

Projekty propagace myšlenek, vzdělávání a snahy o sociální změny v těchto oblastech mívají svoje odezvy ve většině squatů spolu s odmítáním rasismu a jiných diskriminací. Některé squaty jsou ale vytvářeny přímo jako ryze ženské, feministické nebo lesbické a pořádají akce, debaty a dílny soustředěné na tato témata, vytvářejí ženské kolektivy, divadelní představení, ženské cyberprostory...

Podpora vznikajících squatů, monitorování prázdných baráků, poradna v právních záležitostech

Squaty podporují vznik nových autonomních center, pomáhají v právních záležitostech, shromažďují informace o bytové situaci. Někdy vznikají celá centra monitorující situaci a poskytující informace o prázdných budovách, kolektivy zaměřené na pomoc při vystěhování, nezákonném jednání policie a následných právních postupech.

Podpora místního aktivismu

Na lokální úrovni squatteři.rky pomáhají organizacím, nadacím a jednotlivcům a podílejí se na organizování různých lokálních aktivit, úklidů, oživení čtvrtí. Rozvíjejí vzájemnou spolupráci v sousedství.

Sociální pomoc, bezdomovectví, uprchlictví

Squat někdy poskytuje prostor pro organizace pomáhající uprchlíkům nebo bezdomovcům, krizové přístřeší a pomoc. Většina squatů má určitá pravidla pro přijímání takových osob a také kapacitu...stejně jako většina našich/vašich bytů a domů. Sociální pomoc bývá chápána jako přirozené jednání člověka, nikoli odpovědnost, která leží na bedrech institucí.

Prostor pro různé kolektivy, jejich schůzky

Squat je otevřený všem osobám, které chtějí jednat, tvořit, vynalézat nové přístupy k

životu a poskytuje prostor pro jejich aktivity a porady. Kolektivy mohou být politické, umělecké, antirasistické, feministické, počítačové....

Podpora travellerství, místo pro karavany, karavanní výpravy

Squaty intenzivně komunikují s cestovateli z jiných squatů nebo travellerů a rády se otevírají jejich novým iniciativám, poskytují prostor pro jejich umělecké aktivity. Podporují travellerův způsob života, podílejí se na pořádání karavanních výprav.

Aktivity pro děti

V rámci lokálních aktivit mohou squaty pořádat dílny a festivaly pro děti z okolí, rozvíjet komunikaci mezi těmito dětmi a dětmi, které žijí přímo ve squatu. Bořit bariéry, které s sebou život v alternativních podmínkách přináší svou odlišností od života, jaký vedou jeho sousedé.

Tanneries, Dijon: únor 1998 až listopad 2002 - provizorní bilance (hodnocení) a perspektivy (aktualizováno 11/02)

Tento text je zajímavým hodnocením aktivit autonomního centra les Tanneries v Dijonu, dotýká se velkého množství témat, která, pokud přemýšlíme o squatech, vždycky visí ve vzduchu. Podle našeho názoru je tento text velkou inspirací pro nově vznikající squaty, protože ukazuje, jak lze přistupovat k projektu zasquatovaného objektu, jak objekt využít a přitom se nezapomenout názorově vyvíjet.

Samosprávný prostor - Tanneries

Alternativní centrum politického, sociálního a kulturního života a aktivit v Dijonu

únor 1998 až listopad 2002 – provizorní bilance a perspektivy

Tanneries existují již delší dobu. Zdálo se nám, že je čas vyhodnotit situaci, začínaje malou prezentací projektu a jeho současné situace. Tento text je tudíž maličko delší a obtížnější. Nicméně, pokud vás Tanneries zajímají, stojí za to, je jít.

Předmluva

Les Tanneries se zrodily jako odpověď na mnohá přání lidí, kteří-ré měli-y společně to, že chtěli-y žít v Dijonu, a kteří-ré se, nadšeni-y zkušenostmi se « svobodnými » prostory odhalenými během jejich cest a shledání, nechtěli-y spokojit s pouhým sněním, ale chtěli-y tvořit a sdílet své zápasy a názory.

30. října 1998, jsou tedy bývalé administrativní prostory les Tanneries (situovány v č.13 a 15 na boulevard de Chicago), opuštěné městským úřadem od r.1995, obsazeny kolektivem jednotlivců a organizací z Dijonu.

Jednak, aby zde žili-y, ale také aby poskytl-y k dispozici prostor pro tvůrčí činnost, nezávislou na státu a na kapitalistickém trhu.

Od té doby se zde navzájem mísí mnohé myšlenky, nápady a chuť je realizovat.

Jednat v otázce bydlení a osobního vlastnictví

Napříč celou dobou obsazení se kolektiv setkává s upozorňováním na spekulaci s nemovitostmi, příliš vysoké nájem, bezmocnost jednotlivců izolovaných tváří v tvář veřejným pravomocím a sociálním službám. Uvědomujeme si, že společnost neumožňuje mnohým z nás, abychom bydleli-y ve slušných podmínkách a v prostorách, které by nám umožnily rozvinout projekty společného (komunitního, collectif) života, vzhledem k množství prázdných budov v dijonské aglomeraci (asi 4 000), se nám pak také zdá legitimní využít takovýto neobydlený prostor, s nímž nikdo nic nedělá. Jeho vlastnosti nám umožňují realizovat náš projekt společného (komunitního) života, znovu využít opuštěný prostor pro bydlení, a přetvořit jej v místo konání různých aktivit.

V hlubším smyslu se tento přístup stává součástí zpochybňování myšlenky osobního

vlastnictví a logiky hromadění bohatství. Ve skutečnosti si myslíme, že materiální statky by v tomto světě měly být lidem k dispozici na základě jejich potřeb a na principu rovnosti. Máme tu troufalost myslet si, že tyto statky by neměly být hromaděny několika málo osobami, které pro ně nemají jiného využití, než toto své bohatství a svou moc zvětšovat. Proti osobnímu vlastnictví vyhlášíme «vlastnictví na základě užívání (propriete d'usage) ».

Poskytnout prostor pro nezávislou tvorbu a její šíření

Věžněm institucí, závislá na dotacích státu nebo podřízená komerčním požadavkům, nechává tvorba stále méně a méně prostoru alternativám. Mnozí umělci a umělkyně, komici a komičky, hudebníci a hudebnice, kteří-ré se netouží « prodat », nemají v Dijonu k dispozici žádný prostor, kde by se mohli-y vyjádřit a ukázat své práce veřejnosti. Les Tanneries tudíž mají být prostorem, kde mohou « explodovat » « umělecké » projevy jiné, než ty, které náleží kultuře konzumu, výrobě stars nebo televizi. Prostor, který podporuje sítě (struktury) « Do It Yourself (udělej to sám!) ». Síť, kde solidarita a šikovnost umožňují, aby tvorba a její uveřejňování byly činnosti dostupné všem. Mimo úmysl sjednotit činitele a činitelky z různých oblastí, je také naším cílem ukázat, že se tvorba může slučovat s každodenním životem, se sociální nebo politickou sférou.

Uvést v soulad angažovanost aktivist-k-y a každodenní život

Zdá se nám důležité propojit místo, kde bydlíme, a prostory vyhrazené politickým aktivitám: nejsme první, kdo si myslí, že osobní a politický svět jsou vnitřně spojeny a že abychom mohli doufat ve změnu světa, je také potřeba změnit sebe sama.

Nechceme pohlížet na to, co je « politické », jako na oblast strohau a nepřístupnou, jako na oblast ekonomického a sociálního života řízenou těmi velkými tohoto světa. Naopak, pro nás to představuje způsob přístupu ke všem oblastem života: od mezilidských vztahů po zájmové činnosti, od našeho postoje k životnímu prostředí po způsob, jakým se stravujeme, od způsobu, jakým vykonáváme naši každodenní dopravu po vztahy, které udržujeme skrze naši konzumaci s populacemi, obývajícími druhou polovinu planety.

Představení, úsměv, setkání mohou být stejně tak « politické », jako tisíce lidí blokujících otevření summitu Organizace světového obchodu.

Zakládáme tedy soudržnost mezi naším politickým a osobním postojem na vůli neizolovat činnost aktivist-k-y od každodenního života. Toto nás radikálně odlišuje od všech ideologů-politiků a političek, kteří-ré kážou změnu a v teorii kritizují konzum, znečištění planety nebo principy nadvlády bez snahy zbavit se jich v praxi.

Vcelku se jedná o to, vytvořit strukturu, kde by se mohl umocnit náš individuální rozkvět, způsob života v souladu s naší etikou a naše ochota působit na svět.

Být méně, díky squatu, otroky placené práce

Většina z nás je předurčena k tomu strávit nejdůležitější část našeho života prací pro zisk nějaké společnosti nebo zaměstnavatele, zejména proto, abychom čelili všem finančním potřebám, k jejichž plnění se nás společnost snaží donutit. Předpokládáme, že placená práce je jedno z hlavních odcizení, vnucených kapitalismem, a chceme si svobodně vybrat různé činnosti, které nám jsou vlastní.

Nutnost platit nájem je jedním z důležitých činitelů, které mají za následek závislost na práci na plný úvazek. Squat, jelikož odstraňuje nájem a umožňuje sdílet prostředky, může ohromně zmenšit tuto závislost, a tak nabídnout více volného času. Aktuálně jsou nicméně naše alternativy velmi nedostačující k tomu, abychom se mohli úplně oprostít od potřeby peněz, a tak velká většina z nás pokračuje v práci na částečný nebo nepravidelný úvazek.

Žít odlišně a vytvářet lokální alternativy tváří v tvář místním orgánům

Naše volba společného (komunitního) života nás vede k rozvoji pojmu solidarity, skupinové dynamiky, výměny znalostí a kompetencí. Abychom dosáhli-y co největší míry autonomie na státu a kapitalismu, snažíme se nezůstat pasivními a dělat věci sami-y: spíše věci sbírat než utrácet za nové, spravovat než vyhazovat, vytvářet spíše než

kupovat, podílet se na něčem spíše než za to platit, komunikovat spíše než se dívat na televizi, dělat věci společně spíš než se uzavírat každ-ý/á u sebe doma, obohacovat se znalostmi a zkušenostmi v oblastech toliko «manuálních», jak «intelektuálních» spíš než být závislí-é na odborn-í/i-cích. Les Tanneries, stejně jako jiné prostory vymykající se logice obchodu, jsou tak místem, kde peníze a společenská soutež ztrácejí svůj význam. Prostorem, kde si znovu přivlastňujeme svůj čas, který žijeme, svou schopnost vyslehní, jednání, předávání informací jiných, než těch, které nám předhazují média podle pravidel jedné jediné představy o světě a podle pravidel světového trhu. Usilujeme jinak o analýzu a překonávání postojů sexistických, rasistických, týkajících se omezování na základě věku (agistes), nebo postojů homo/lesbofobních, které se mohou vyskytnout jak vně tohoto místa, tak v samém jeho středu.

Po vzoru mnoha jiných squatů experimentujeme s jinými způsoby fungování, spíše než abychom očekávali jakousi «revoluci», která by přišla zázračně změnit všechno ze dne na den. Žít a myslet je neustále hledání a ne nějaká věc, která přijde naráz, protože jsme se rozhodli-y přijmout nálepku aktivist-k-a nebo revolucionář-ka.

Myslíme si, že svobodné prostory, vyčleňující se ze systému, mohou přispět k uskutečnění svobodných společenství, založených na rozvoji bytostí, které je budují. Mohou být například důkazem životaschopnosti odlišných způsobů organizace a umožnit nám ještě dnes navrhnout něco jiného (alternativu). V tomto smyslu jsou doplňující součástí sociálních bojů, na nichž se chceme podílet. Ať jde o ofenzivní protipolitice vedené státem nebo nadnárodními společnostmi, proti průmyslovému zemědělství, proti automobilu nebo naftařskému průmyslu, ať jde o pokus překonat společenský dohled a represi, ať jde o solidaritu Sever-Jih, pomoc vězňům, zpochybňování patriarchálního systému, odpor na pracovištích, ve školách a fakultách proti vykořisťování a chápání čehokoli coby zboží (marchandisation).

Samozřejmě, abychom reprezentovali-y opravdu účinnou proti-moc (contre-pouvoir), abychom nezůstali-y pouhou osamocenou alternativou, ale opravdu vytvořili-y jiný svět, bylo by třeba realizovat samosprávné struktury na všech úrovních (stravování, výchova, zdraví nebo dopravní prostředky...) a zvětšit počet propojení a styků. Ačkoliv jsme od toho nepochybně daleko, zdá se nám přesto důležité uchovávat si tyto cíle na mysli a snažit se od nynějška tvořit realitu, ve které bychom chtěli-y žít. Doufáme, že budeme moci pokračovat v přispívání k této snaze i v budoucnosti.

Vy a my?

Tanneries nejsou malinkatou bublinou uzavřenou světu. Usilují o to být strukturou otevřenou všem, kteří-ré si přejí snít, vyjádřit se, tvořit. I přesto, že se to může zdát trochu vzájemně si odporující se vším tím krásným teoretickým pojednáním (podloženým ale reálnou praxí), chceme se vyvarovat situaci, kde bychom se ocitli-y v roli ideologů a ideoložek nebo udělovačů, udělovaček lekcí, ustrnulých na jedné dogmatické vizi světa. Chtěli-y bychom být naopak schopní-é přemýšlet a diskutovat vycházející ze zkušenosti a myšlenek každé-ho.

Z jiného hlediska je ale nepopíratelné, že náš způsob života je poněkud odlišný od každodenní skutečnosti takové, jak ji žije většina ostatních lidí. Jsme si vědomi-é vzájemných nedorozumění, která může tato situace způsobit, a nebezpečí, že se uzavřeme v jakémsi alternativním ghettu. Nechceme se odtrhnout od ostatních lidí a jednat v našem koutku nerozumějící již skutečností naší společnosti. Ani my neunikáme velké části faktů a myšlenek, které zpochybňujeme v současném světě. A tak i přesto, že se náš svět zdá trochu zastrahující nebo příliš okrajový, doufáme, že obyčejná dobrá vůle vycházet vstříc ostatním lidem bez toho, abychom je předem soudili, nám dovolí prožívat společné okamžiky a vytvářet svazky, které prolamují bariéry.

Fungování místa a zapojení se do jeho aktivit

Toto místo funguje na principu samosprávy. Každá a každý se účastní na řízení místa a jeho aktivit prostřednictvím pravidelných schůzek a valných shromáždění (VS), která se konají každý měsíc. Tato VS seskupují obyvatele, jednotlivce i skupiny aktivní v centru místa (sestavování programu, počítačová dílna, zeleninová zahrada, zkušebny,

informační stánek/zóna bezplatnosti), kteří-ré mají často ještě další specifické a doplňující schůzky. VS jsou otevřena každé-mu, kdo cítí, že se ho/jí týkají, a touží po tom, zapojit se do aktivit místa, ať takovým či jiným způsobem.

Zápas vedený proti vystěhování

Je logické, že se náš projekt nezamlouval místní moci, která se mu během posledních čtyř let snažila udělat přítrž rozličnými způsoby. Úspěšně skryla svůj strach z toho přihlížet rozvoji struktury, požadující změnu a unikající její kontrole, za sérii falešných záminek, které jsme vyvrátili-y jednu po druhé.

Reagovali-y jsme řadou manifestací, pouličních infostáneků, dny otevřených dveří a jinými široce podporovanými akcemi. To předsavovalo dostatek iniciativ, které se zasloužily o informování velkého počtu osob o naší koncepci a dosáhly poměru sil, který pak postačil k tomu, aby nás udržel v budově.

V tomto kontextu byl zahájen «dialog» s městskými úřady, vlastníkem budovy. Problematický pokus uvést v soulad náš požadavek autonomie a boj proti vládnoucím institucím s možností zapsat náš projekt do dlouhodobého kontextu. Pokus, z něhož jsme v závěru vytěžili-y víc, než to, k čemu by nás pravděpodobně vedla pouhá konfrontace (tedy vystěhování). V místním kontextu jsme uzavřeli-y sázku o to, zda by samosprávná struktura mohla zajistit kontinuitu naší činnosti a nabídnout doplňující prostředky všem druhům ostatních pokusů o obsazování, mnohdy mnohem krátkodobějším.

Jelikož životní podmínky místa a jeho kapacita byly evidentně pro nás důležitým problémem, uskutečnili-y jsme významné práce, způsobem autonomním, bez jakékoli finanční dotace (které jsme vždycky odmítali-y). Tyto práce, klíčový bod jednání s radnicí, se zaměřovaly zejména na nutnost uvést do stavu, který by vyhovoval normám, sál pro veřejné aktivity a vyhnout se tak riziku zákazu ze strany prefektury. Jenže když se práce chýlily ke konci, zpusťošil zastřešení naší bývalé obydlené části v noci z 16. na 17. června 2000 úmyslně založený požár. Radnice toho okamžitě využila k tomu, aby přerušila probíhající jednání, která byla v cílové fázi, a u soudu požadovala naše vystěhování. Po celé léto pak následovalo dlouhé přetlačování. Na konci léta radnice, znovu odrazena naší neústupností a širokou podporou, nakonec upustila od vystěhování. Když pak proběhly obecné volby, zavázali-y se současní městští činitel-é/ky k tomu, že nebudeme vystěhováni-y. Nicméně nové výhrůžky nás v červnu 2002 donutily k akcím, které vyvrcholily podpisem smlouvy o obsazení, obnovitelné po třech letech.

Sál určený pro veřejné aktivity je nyní schválen.

Je nicméně důležité upřesnit, že les Tanneries zůstávají naprosto nezávislé a že budeme dbát na to, aby podpis úmluvy neměl žádným způsobem vliv na povahu našich aktivit a naší angažovanosti.

Bilance?

Po čtyřech letech od obsazení se nám zdá, že jsme dospěli-y k uskutečnění velké části našich projektů, k prožití řady věcí dost kouzelných (a samozřejmě jiných, někdy dost tvrdých) a pozitivně hodnotíme naši činnost.

Toto místo se totiž rychle stalo důležitým centrem aktivit, v měřítku lokálním i širším. Založené dílny umožnily mnohým osobám vyjádřit se mnoha způsoby a navíc bezplatně (nástěnná malba, kinematografie, foto-laboratoř, sítotisk, žonglerství, zkušebny, knihovna, atelier perkuse, oprava kol) a vystupovat nebo vystavovat. Máme na svém kontě několik stovek veřejných vystoupení: divadlo, chanson, nezávislá filmová tvorba, výstavy...

Tváří v tvář kulturním mamutům prosáklým finanční podporou (subvencemi), jsme dokázali-y, že je možné nabídnout bohatý program, aniž bychom na institucích museli-y vyžebrot jediný halír. Různé způsoby společného řízení místa a osobní iniciativa, již bylo vyhrazeno prvořadé místo, přinesly podnětnou zkušenost. Ta určitému množství návštěvníků a návštěvnic umožnila podílet se aktivně na životě místa bez toho, aby je omezila do role pasivní-ho konzumenta-ky, kterou jim určuje institucionální nebo komerční kultura. Místo bylo také příležitostí ke sdílení důležitých názorů a k jejich rozšiřování a umožnilo uskutečnit mnohé politické akce, jimž les Tanneries sloužily jako

podpůrný prvek (ať jde o přípravu manifestací Davosu proti Světovému ekonomickému fóru, o přípravu tábora No Border ve Štrasburku, o týdny lokálních anarchistických (interlibertaire) nebo squatterských (intersquat) akcí, o mnohé místní kampaně a manifestace proti válkám v Kolumbii a v Afghánistánu, proti automobilu ve městě nebo sekuritářským politickým systémům atd.).

Všechny tyto kladné dojmy nesmějí zakrýt mnohá zklamání a obtíže, které potkáváme denně v naší snaze organizovat se v autonomně řízený celek, rozvinout aktivnější a rovnější účast velkého množství lidí, udržet naše projekty otevřené a přístupné. Neustálá sebereflexe a sebedotazování nám, doufáme, pomáhají dělat stále pokroky. V této chvíli, kdy se naše situace začíná stabilizovat, je důležité uchovat dynamiku otevřenosti praktickým zkušenostem, kulturám a rozličným představám, stejně jako novým projektům, a přitom prohlubovat principy samosprávy, které stojí u základu celého projektu les Tanneries.

Tanneries a hnutí «intersquat» lokální a případně širší

Navzdory opakovaným pokusům o vystěhování ze strany radnice i navzdory úmyslnému požáru jsme stále tady. To je podle nás důkaz toho, že je možné vítězně se bit tvářív v tvář institucím a že aktivistický squat ve Francii není nutně odsouzen k nejistotě, krátkodobé perspektivě a nucenému vystěhování, pokud jen dokážeme vytrvat! Nicméně způsobem ještě rozsáhlejším se od 11.zářív stát pustil do ultra-sekuritářské politiky, která usiluje o zmrazení všech vrstev, které odporují, nebo které «vadív» naší společnosti. Tady dáváme najevo naši solidaritu se všemi těmi, kteří-ré otevírajív squaty a musejív se postavit proti represi ze strany vlastníků, místní moci, státu, policajtů a soudnictví.

Nové projekty v les Tanneries?

Po mnoha obtížných chvílích je konečně sál, určený veřejným aktivitám a vystoupením, dokončen a situace se stabilizuje (přinejmenším v tom, co se týče hrozby vystěhování...aspoň na nějaký čas). Myslíme si, že k vytvoření hnutí s dlouhodobější perspektivou nejsou důležité jen zkušenosti pomíjív. Jedním z klíčů k jeho dosažení je možnost disponovat stálými prostory a být připravení-e a ochotní-e k zapojení velkého množství osob a kolektivů. Z tohoto hlediska pak místo jako les Tanneries představuje obrovský potenciál.

Mimo četné veřejné aktivity (koncerty, debaty, výstavy...), které nikdy neustaly, byly během posledních měsíců realizovány mnohé nové projekty: kolektiv PRINT, který se zabývá oblastí svobodných softwarů (logiciels libres) a alternativní informatiky, společná zeleninová zahrádka a obnovení zanedbaného sadu, zóna bezplatnosti s infostánkem a burza oblečení...

Čekáme na vaše nápady, pokud jde o to další, a na vaši aktivní účast na projektech, úsměvech, shánění materiálu a na pracích. Podrobnosti o aktivitách, programy a prezentační letáčky jsou k dispozici u nás a na několika dalších místech v Dijonu.

tanneries@squat.net

reaktualizováno v listopadu 2002

tanneriány a tanneriánkami

Squaty ve Francii v letech 1976 - 1984

Tento text je překladem části rozsáhlejší studie Autonomní hnutí ve Francii v letech 1976 - 1984 (Univerzita Paříž X, Nanterre, Soudobá historie a politická sociologie, 2004), jejímž autorem je Sebastien Schifres.

Ve Francii samozřejmě fenomén squaterství předchází vzniku autonomního hnutí. Příklady squatování můžeme najít po celé období XX.století. Zdá se, že termín "squatovat" se původně objevil ve Spojených státech na počátku XIX.stol. jako výraz označující kolonizátory, kteří se usazovali na území Západu bez listiny prokazující vlastnictví (z angl. to squat: sednout si) (1). Ve Francii nabývá fenomén na šířív

bezprostředně po válce kvůli bytové nouzi. Toto jednání je tedy výrazem materiální potřeby. Masivní program výstavby panelových bytů v 50. a 60. letech většinu této bytové nouze ukončí a tím i tuto první velkou vlnu squatů.

V 70. a 80. letech se setkáváme s novou velkou vlnou squatování ve většině velkých měst v Západní Evropě: v Itálii, Německu, Londýně, Amsterdamu, Barceloně nebo ve Švýcarsku. Spíše než z ekonomických důvodů je toto hnutí poháněno především důvody ideologickými. Vyrůstá z hnutí hippies a opírá se o různá revoluční hnutí let sedmdesátých, aby pak vyústilo v alternativní hnutí let osmdesátých, rozvíjející se především v Německu, ve spojení s hnutím autonomním. Všechny squaty, které jsou v Evropě otevírány v 70. a 80. letech, se k alternativním a autonomním hnutím nepřipojují. Tyto squaty většinou nejsou politické. Jsou pouze domy, obsazenými za účelem bydlení, kde obyvatelé nežijí v komunitě a jednoduše obsazují byty se svými rodinami.

Ve Francii je velká část squatů obývána dělníky-přistěhovalci, bez povolení k pobytu: tyto squaty reagují především na potřebu ekonomickou. Mnoho mladých nezaměstnaných se také stěhuje do pařížských squatů na konci 70. let z důvodu nedostatečných prostředků na zaplacení nájmu. Ale vedle těchto ekonomických faktorů existuje opravdová kultura squatu, která se v tomto období začíná objevovat. Jak jsem již řekl, tato kultura má zčásti své kořeny v hnutí hippies. Opírá se také o myšlenku odmítání práce, touhu mnohých mladých lidí žít v komunitě, nalézt ekonomickou alternativu. Tato kultura squatu je také šířena revolucionářskými aktivisty, kteří v ní vidí prostředek k experimentování s anarchistickými komunitami nebo praktikování myšlenky komunismu tady a teď. To jsou politické squaty, které se připojují k autonomnímu hnutí.

Mezi squaty, které můžeme označit za politické (ve smyslu pořádání aktivit otevřených veřejnosti anebo ve smyslu nebýt jen squaty k bydlení), je třeba odlišit squaty autonomní od squatů, které můžeme nazvat (i když tato klasifikace může být někdy trochu zavádějící) jako "alternativní." "Alternativní" squat nemusí být nutně politický a jeho obyvatelé squat většinou považují za cíl sám o sobě. Alternativní squat sám sebe nevnímá v rámci revolučního přístupu. Nesnaží se odtrhnout od kapitalismu, ale naopak vytvořit ekonomickou alternativu přímo uvnitř kapitalismu samého. Alternativní squat se především snaží o pozitivní přístup: snaží se renovovat budovy, aby se staly užitečnými - tedy, vytváří místa pro bydlení, ale také pro kulturní aktivity. Z toho důvodu jsou alternativní squaty většinou squaty uměleckými. Alternativní squat přijímá kompromis s úřady: snaží se o legalizaci, například podepsáním nájemní smlouvy s vlastníkem nebo dohodou s městským úřadem. Alternativní squat také souhlasí s provozováním komerčních aktivit: tak se většina německých squatů 80. let stává také módními bary, které platí majiteli za pronájem a tak se dostávají do perfektní shody se zákonem. Alternativní squat může také vyjednat kompromis s majitelem: například se angažuje v opravách budovy a opustí ji na konci přesně určeného období (2). V Paříži se v 80. letech alternativní squaty seskupí do kolektivu: Obyvatelé-Renovátoři.

Ve Francii můžeme první zkušenosti s politickými squaty datovat do začátku 70. let. Některé se zdají být pokračováním hippies komunit let 60. To platí, například, o celku situovaném kolem ulice rue des Caves v Sevres, čtvrti na okraji Paříže. Tato komunitní seskupení pochází z roku 1965. Některé domy jsou zakoupeny, jiné pronajmuty, další zasquatovány, tak je po r. 1968 vytvořena komunita několika stovek obyvatel (3). V r. 1971 se část obyvatel rozhodne praktikovat jakýsi "úplný (celistvý, komplexní, fr. integral) komunismus": soukromé vlastnictví je naprosto zrušeno a všechny věci jsou společné, to zahrnuje i oblečení, které je shromážděno v kolektivní šatně. Tito obyvatelé se také rozhodnou zahodit své klíče a nechat své dveře neustále otevřené. Tato epizoda je také vyprávěna v pasáži filmu "Rok 01" režiséra Jacqua Dillona (4). Tato zkušenost potrvá do r. 1974 a skončí kvůli zhoršení vztahů komunity s okolím. Bandy floutků budou progresivně přicházet parazitovat na komunitě v ul. rue des Caves s nepříjemnými důsledky: prodej drog, potyčky, znásilnění, zvláště násilná vyrovnávání účtů mezi dealery (střelba) (3). Obyvatelé jsou tedy donuceni zřít osobní vlastnictví a znovu uzamykat dveře svých domovů. Bandy floutků přesto pokračují v terorizování

čtvrť a policie odmítá zasáhnout, aby squatterry donutila opustit jejich příbytky.

Aby se ubránili, organizují se tedy obyvatelé do samobranitelské čety a každý dům dokonce vybavují systémem alarmů, který umožňuje spustit sirénu, když je třeba upozornit na nebezpečí (7). Střety jsou extrémně surové, obyvatelé docházejí dokonce až k výrobě malých domácích bomb (5), aby se ubránili. Když tato krvavá epizoda skončí, tato malá komunita pak přežije až do dneška v legalizované formě (3). Tuto krátkou zkušenost "úplného komunismu" už můžeme považovat za formu autonomie. Ale od r. 1974 se obyvatelé rue des Caves odhodlaně angažují v Alternativě (především s účastí na kampani za zvolení Reného Dumonta do prezidentského křesla).

Mezi prvními autonomními squaty, které jsou otevřeny v Paříži uprostřed 70. let, můžeme zvláště zmínit ten, který otevřeli členové skupiny Marge v r. 1976 v č.39, v ul. rue Rigoles, ve 20. pařížském okrsku. Členové Marge jsou právě vystěhováváni z jiného squatu, který se nachází několik stovek metrů odsud a byl otevřen o dva roky dříve v č.341, ul. rue des Pyrénées.

Squat v ul. Rigoles je obýván po dobu tří let asi dvacítkou osob, které žijí v párech, rozděleny do devíti garzonek (6). Narozdíl od většiny ostatních autonomních squatů, které přežijí v pozdějších letech, je důležité zmínit, že byty v ul. des Rigoles č.39 jsou také zrenovovány, což je důkazem potřeby komfortu ze strany těchto prvních squatterů. Ostatní autonomní squaty budou naopak většinou situovány ve starých budovách, určených k rozebrání. Jiný důležitý fakt, který je třeba odhalit v případě 39, rue des Rigoles: i přesto, že má každý z obyvatelů svůj vlastní byt, jí se společně: takže jde přece jen v tomto squatu o komunitní životní styl.

Autonomní squaty 70. let jsou většinou situovány ve 14. okrsku, ve čtvrti, která se nachází na západ od avenue du Maine, poblíž nádraží Montparnasse. V této čtvrti určené pro projekt městské rekonstrukce je většina budov opuštěná. V těchto budovách se usazuje většina squatterů. Mnohé z těchto squatů nemají žádné kontakty s autonomním hnutím a některé fungují na principu alternativních squatů, s chutí renovovat budovy a s určitým počtem aktivit asociativního typu (12). Velké množství squatů v této čtvrti je vystěhováváno a zazděno 24. listopadu 1977. Tato vystěhovávání vyprovokují vzpouru v průběhu večera. V sobotu 26. listopadu se na manifestaci proti vystěhovávání shromáždí tisícovka osob, z nichž 300 je autonomů. Squatteři využijí této demonstrace, aby odstranili zdění v jednom z vystěhovaných squatů. Demonstrace pak dostane formu vzpoury: sídlo SEMIREP (společnost odpovědná za renovaci čtvrti) a jedno policejní auto jsou podpaleny.

Poté dají úřady přednost strategii "vyhnívání". Nejdříve nechají drogu, aby se usadila v různých squatech, aby podnítily většinu squatterů opustit místo z vlastní vůle, ale také aby zdiskreditovaly tato obsazená místa u ostatních obyvatel čtvrtí. Tyto squaty se tedy stávají místy věčně navštěvovanými dealery a toxikomany. Vyrovnávání účtů mezi dealery a stoupající násilí jsou stále častější do chvíle, kdy začnou být negativně vnímána sousedstvím. V tomto momentu nemá policie žádné překážky, aby tyto squaty vystěhovala, protože lidé závislí na heroinu mají většinou malou schopnost politického odporu. Takový scénář bude přehráván znovu a znovu po celé období 80. a 90. let.

Squatteři, kteří byli vyhnáni ze 14. okrsku, se na počátku 80. let většinou zabydlují ve čtvrti Belleville, ve 20. okrsku. Východní část Paříže je totiž také plná opuštěných budov. Většina autonomních squatů je seskupena několik stovek metrů od sebe. Ke squatům 20. okrsku je třeba připojit squaty v 19. a 18. okrsku. Jedna velká část squatů 19. okrsku je otevřena kolektivem Obyvatelů-Renovátorů. Tento kolektiv funguje na ideji alternativního typu squatů, který se staví proti předstávě autonomů.

Co se týče squatů v 18. okrsku, jsou většinou koncentrovány ve čtvrti Barbes. Tyto squaty jsou obydleny dělníky-přistěhoválci, kteří většinou nemají nic společného s autonomy. Nicméně v letech 1981 a 1982 profituje Action Directe (Přímá akce) ze své krátkodobé existence coby legálního seskupení, aby v této čtvrti otevřela několik squatů spolu s tureckými maoistickými aktivisty. Tato různá obsazení umožní získat

bydlení pro stovku rodin (13). Action Directe se nejprve nastěhuje v r. 1981 do č.42, rue de la Goutte d'Or, ale tento squat je po několika měsících vystěhován. 3. prosince otevřou aktivisté squat nový ve stejném bloku domů, v č.3, Villa Poissoniere. Dvacítká squatterů je vystěhována policií po čtyřech dnech.

O tři týdny později jsou otevřeny tři squaty s Asociací pro solidaritu s tureckými pracujícími v č.10, 12 a 14 Villa Poissoniere. Dvě z těchto budov jsou obsazeny padesáti Turky, třetí budova je obsazena Action Directe, která dokonce vyvěsí na fasádu transparent se svým názvem. Tyto budovy jsou pak dvakrát vystěhovány a znovu obsazeny. Po tomto druhém vystěhování otevírají 19. ledna aktivisté Action Directe nový squat, vzdálený asi stovku metrů, v č.28 v ul. rue de la Charbonniere (14). Squat v ul. Charbonniere je vystěhován 9. dubna, ale squaty ve Villa Poissoniere nakonec dokážou vytrvat. Ten, který je obsazen Action Directe, je mimochodem v květnu prohledán v důsledku příprav na summit G7.

Co se týče autonomních squatů 20. okrsku, obyvateli jsou především mladí lidé. Bruno upřesňuje: "Bylo tam několik starších lidí, kteří byli mimochodem pouliční prodáváči novin (to jsou první kolektivy pracujících v tísni). Měli jsme mezi 17 a 35 lety." (8). Večery organizované na bázi bezplatnosti jsou pořádány pravidelně (bar, koncerty, grilování).

Násilí také zůstává jednou z charakteristik tohoto prostředí: "V politických věcech, tam šlo o bitky. Mlátili jsme se bez přestání! Lidi trávili spoustu svého času válkou proti "špinavejm zrádcům" z alternativních squatů v 19tým: proti uměleckejm squatům" (8). Squaty z 19. okrsku totiž představují tendenci, která je protichůdná tendenci squatů z 20. Když totiž squatterři z 20. trvají na představě života bez práce, v bezplatnosti a ilegálně, zdá se, že ti z 19., "Obyvatelé-Renovátoři," se od tohoto způsobu distancují a pokoušejí se o určitou formu legalizace (8).

Odsud pramení nenávisť, kterou k nim cítí squatterři z 20. Nicméně, kultura násilí, kterou podporují tito poslední zmínění, je vede až k válce mezi sebou samými. Tato soupeření se stávají spíše vyúčtováními mezi bandami mladých, z důvodu neshod v názorech na identitu, místo aby vycházela z antagonismů politických, ale i přesto z tohoto jednání můžeme do jisté míry vyčíst určitou politickou logiku, přisuzující vyznavačské nálepky různým squatům. Zdá se, že squaty 20. okrsku byly rozděleny mezi pro-situs a anarchistické, tyto poslední zmíněné byly na lepších pozicích vzhledem k Action Directe. Soupeření mezi squaty se může také změnit v ozbrojené střetnutí, vyvolané menším incidentem (jako např. jednoduchá hádka během koncertu), a způsobit tak vlnu represí. Rozdílné politické nálepky mohou tedy být použity jako ospravedlnění války mezi squatterry. To je možná scénář, který vedl ke smrti Patricka Rebtholze 12. prosince 1982 (9). Toho dne napadla skupina squatterů squat v ul. des Cascades. Jeden z obyvatel nabíl a odstřelil Patricka Rebtholze kulkou z revolveru.

Aby evokoval rok 1983, mluví Philippe Tersand, aktivista Unie Anarchistů, o "období PPC (Politiquement Pas Clair, politicky mlhavý)," o podivné směsi anarchistických punkerů a aktivistů extrémní pravice, kteří se střetávali na koncertech, které se konaly v autonomních squatech. Philippe Tersand si především vzpomíná na potyčku, která se spustila během koncertu v jednom ze squatů v Montreuil, když jedna skupinka začala předvádět hitlerský pozdrav (10). Bruno vysvětluje toto promíchání různých typů lidí faktem, že autonomní squaty byly jedinými místy, kde se mohla vyjádřit undergroundová kultura: "Do r. 1984 nebyly v Paříži koncertní sály. Skupiny, které chtěly hrát, přicházely do squatů. Squaty byly jedinými místy, kde byly koncerty. Takže všichni skinové chodili do squatů. Skinhead, to neznamenal nazi, bylo to sakra víc komplikovaný, než tohle! Existovali redskins (11), ale to byla ultramenšina. V téhle době byly hnutí autonomní a punkový kompletně propojeny. Takže každej s čírem, teda lidi, co byli naprostý punkáči, taky nebyli v tomhle politickém prostředí. Ale všichni, kdo byli squatterři, autonomové, byli tak trochu punkáči. To byly věci, co šly spolu, ale nebyla to móda jako teď: nebyla to uniforma, moh si bejt punk a bejt oblíkej jako každej, v té době to byla mentalita.

A tak, v těchhle věcech byli samozřejmě fašouni, ale není pravda, že to neprobíhalo dobře. Je jasné, že to nebylo politicky ujasněné. Ale autonomní hnutí bylo spojené s hnutím squatů, který bylo zase spojené s hudebníma hnutíma (alternativní koncerty). To vytvářelo situace, kdy se všichni znali: znali jsme všechny skiny a všichni skinové nás znali: šlo o stejný prostředí. Chodili jsme všichni na stejné koncerty: byla to věc lidí z těchhle čtvrtí. Ale skiní, co chodili, neměli fašounský řeči. Došlo sice ke spoustě rvaček, ale my sme se každopádně mlátili pořád! Všichni se rvali se všema! Koncert bez rvačky, to nebyl koncert."

Poznámky:

(1) Výkladový slovník Petit Robert

(2) Prohlášení současných alternativních squatů najdete např. na stránkách kolektivu Interface: www.inter-face.net. Dokonce existuje i jeho autonomistická kritika, prohlášení Intersquat.

(3) Rozhovor s Michélem (pseudonym obyvatele la rue des Caves, 24/01/2004)

(4) "Rok 01" - Jacques Dillon, Gébé, Alain Resnais a Jean Rouch, UZ Production 1973. Tento film je fikcí, ale vyprávění o zahazení klíčů je autentické.

(5) Tzv. "raz-le-bol (až-po-krk)": lahvičky na plyn, naplněné střelným prachem.

(6) Rozhovor s Nicole, členkou skupiny Marge (20/04/2004)

(7) Squat v ul. Rue des Caves (1971-1990): luc.blanchard.free.fr

(8) Rozhovor s Brunem (pseudonym, 16/04/2002)

(9) Noviny L'Ardennais z 23/12/1982

(10) Rozhovor s Philippem Tersandem (aktivistou Unie anarchistů, 10/04/2002). Squaty v 90. letech se zabývá dílko Philippa Tersanda: "Guy Georges, un ami insoupçonnable? (Guy Georges, přítel, kterého nelze podezřívat?)", STOCK 2000.

(11) Komunističtí skinheads

(12) Rozhovor s Cécilií (26/02/2004)

(13) "Éléments chronologiques", "Textes de prison (Texty z vězení). 1992-1997", Action Directe, JARGON LIBRE 1997

(14) "Action Directe. Du terrorisme français a l'euroterrorisme (Od francouzského terrorismu k euroterrorismu)", Alain Hamon a Jean-Charles Marchand, SEUIL 1986

Informace ze světa

Prohlášení z tiskové konference EKH, 6.prosince 2004

Patrně posledním squatem v Rakousku je Autonomní centrum Ernst Kirchweger Haus (EKH) ve Vídni. Funguje už čtrnáct let (obsazeno 23.6. 1990) v budově bývalé školy. Dům byl pojmenován podle Ernsta Kirchwegera, aktivisty, který byl zabit pravicovým extremistou během demonstrace v r.1965 konané na protest proti Tarasu Borodajkewycovi, bývalému členovi NSDAP a profesorovi historie na vídeňské univerzitě.

V říjnu 2004 bylo EKH prodáno původním majitelem KPO (Rakouskou komunistickou stranou) pravicovému extremistovi. Kolektiv měl dům opustit do konce roku 2004, ale člověk, který se zaručoval za část prostor (př. patro pro uprchlíky), pod nátlakem podepsal prodloužení smlouvy na půl roku a podmínku, že kolektiv nebude nárokovat žádná další vyrovnání. Vystěhování bude tedy kolektiv čelit nejspíš až v červnu.

Toto prohlášení od tiskové skupiny EKH bylo napsáno pro tiskovou konferenci, která se konala 6.prosince 2004 ve Vídni. Vysvětluje situaci z pohledu lidí, kteří obývají a používají EKH:

Jak jsme zjistili až z novin, EKH bylo prodáno 10.října 2004 rakouskou komunistickou stranou. Podle kupní smlouvy je novým majitelem "nájemní korporace Wielandgasse 2-4", která koupila nemovitosti Wielandgasse za velice nízkou cenu 600 000 euro. Christian Machowetz, který je majitelem "Security Management Christian Machowetz GmbH (Bezpečnostní management CH.M. s.r.o.)", je předsedou této nájemní korporace.

Z dalších důvěryhodných zdrojů víme, že Machowetz byl původně aktivním pravicovým extremistou a patrně se angažoval v ANR (Aktion Neue Rechte, rakouské neonacistické skupině, která byla zakázána během 80.let). Je zmiňován na seznamu platících členů ANR v magazínu "Ventil" (12/1977, publikovaném vídeňskou socialistickou mládeží). Na tomto seznamu

můžeme také najít jména jako Gottfried Kussel a Gasser Georg, kteří jsou dobře známými neonacistickými aktivisty.

V polovině 90.let byl na žádost KPO vypracován realitní kanceláří odhad budovy na Wielandgasse 2-4, tedy EKH. Sama budova byla oceněna asi na 15 milionů šilinků (něco přes milion euro). Před rokem byla budova nabídnuta městu Vídně za 1 milion, ale město odmítlo. Nyní je dům prodán za 600 000 euro, což jsou dvě třetiny částky žádané od Vídně. Ve smlouvě o prodeji, která je veřejně dostupná, najdeme mimo cenu také poznámky o ústním souhlasu, který není zaznamenán v psané podobě. Proto je znova KPO žádáno ještě jednou, a to veřejně odhalit další dohody mezi ním a novým majitelem.

Prodejní cena se dokonce ani neblíží opravdové ceně nemovitosti.

Buď je prodej vánočním dárkem od KPO pro pravcového spekulanta s majetkem, nebo je důvod jiný a my se opravdu musíme zajímat o to, co bylo dohodnuto mezi KPO a novým majitelem. Je nepochybné, že dostal tuto nemovitost pod její opravdovou cenu.

Kvůli plánovanému rozšíření blízké vlakové stanice k hlavní vlakové stanici Vídně, které zahrnuje i projekt nákupní zóny, cena EKH ještě více vzroste během příštích 10-15 let. V kontextu přestavování celé čtvrti je EKH pouze obětí nájemních spekulací, které začínají silně ohrožovat sociální klima čtvrti. EKH je v této situaci ve speciálním postavení.

Kvůli prodeji bude mnoho sociálních projektů, které ještě dokázaly fungovat bez státních podpor, vážně ohroženo a tyto projekty se obávají, že nebudou schopné přežít bez infrastruktury budovy. Tyto organizace, které jsou samosprávné a udržují dům, by nyní měly být nahrazeny projekty založenými státem. Např. existuje myšlenka o pronájmu některých částí domu organizaci WOBES (projekt, který se stará o bezdomovce, drogově závislé a bývalé vězňe, a to po renovaci, za vysoký nájem.

Pokud to udělá, Machowetz by mohl spekulovat s veřejnými penězi. To by mu přineslo dostatek peněz na to, aby nejen udržoval nemovitost, ale také ji transformoval do vysoce výnosného domu s nájemními byty.

Od prodeje EKH všechny projekty využívající dům dostaly zprávu o zrušení smluv na symbolický pronájem. Nový majitel nechce akceptovat hlavní nájemní smlouvu pro "asociaci pro kontrakulturu", ačkoli je explicitně jmenována v kupní smlouvě.

Podle našeho právního poradce získaly projekty se smlouvami o symbolickém pronájmu nájemní práva přeplatkem útrat za užívání a údržbu, protože udržovaly budovu samy, a zaplacením poplatků za elektřiku a topení marxistického centra KPO za mnoho let. Jakákoli akce proti těmto nájemním smlouvám je porušením nájemních zákonů. Žádná ze skupin, které využívají EKH, tedy nechce akceptovat zrušení smluv nebo opustit pronajmuté prostory.

Navzdory těmto faktům, realitní management Gustav Petri & Co žádal některé skupiny, aby podepsaly papír, kde se zřikají všech legálních náprav, aby mohly zůstat ještě dalších 6 měsíců. Nevíme, proč by se legální podnájemníci měli zříci možnosti jít k soudu za svoje práva, proto, aby mohli zůstat o něco málo déle.

Protože nepodepsaly tento papír, bylo některým projektům už vyhrožováno, že budou vyhozeny nebo budou muset platit 3eura/m2 měsíčně. Jak by si mohly projekty bez finančních podpor toto dovolit?

Ještě navíc k tomuto papíru, přišel další s prohlášením, že do 14.prosince 2004 musí být chodba druhého poschodí vyčištěna od všech nahromaděných věcí. Není pochyb, že to je další týrání nájemníků. Užívání chodeb bylo dohodnuto ve smlouvách s bývalým majitelem KPO. Existuje už zkušenost s oddělením pro regulaci bydlení: V květnu 2004 během odstranování dveří tímto oddělením byli tři lidé bez povolení k pobytu zavřeni ve svých místnostech. Obracíme se na všechny státní instituce, aby se nestaly nástroji spekulace ze strany soukromých osob. Obracíme se na město a žádáme je, aby poradilo svým agenturám, aby jednaly korektně a sociálně akceptovatelně. Tento případ je veřejným zájmem pro mnoho lidí žijících ve Vídni.

Prohlášení Flughafensozialdienst (shrnutí): Už několik let organizace dobrovolně

pracovala pro imigranty v EKH. Tyto projekty jsou teď blízko svého konce. I v případě, že dostanou levnou náhradu prostor, je zřejmé, že členové Flughafensozialdienst a "deserteurs und Fluchtlingberatung" vřdycky pracovali dobrovolně a nebudou si moci dovolit pokračovat ve své práci mimo centrum jako EKH.

Sociální mír:

Celé okolí EKH je velice ohroženo možností, že bude kriminalizováno. Tady je příklad ze zprávy federálního úřadu pro ochranu ústavy:

"Členové anarchoautonomní scény jsou v r.2004 stále ohroženi coby aktivisté s vysokou potencialitou násilí. To je především viděno v kontextu možného prodeje EKH. Pokud se to stane, anarchoautonomní scéna ztratí svou základnu a své centrum, které se vyvíjelo během mnoha let. Mírumilovné vystěhování není realistickou možností. Naopak musíme se připravit na to, že se v případě vystěhování policií tendence k násilnosti v levicové scéně ještě zvětší." Myslíme si, že obsah těchto skvělých "vyšetřování" je taktika eskalace. Drahé policejní měření by mělo být legitimizováno v akci. Jak moc je sociální mír a cena represivních měření dobrá pro město Vídeň? Nebylo by pro ni lepší, kdyby na sebe město konečně vzalo sociální a kulturní odpovědnost? My, kdo bydlíme a užíváme EKH, se obracíme na veřejnost, aby podpořila všechny naše projekty a organizace, které sídlí v EKH, jak finančně, tak právně. Voláme po aktu zachování všech projektů v EKH.

tisková skupina EKH, Vídeň, 6.prosince 2004.

EKH je situováno v ul. Wielandgasse 2-4, poblíž stanice metra Keplerplatz, linka 14A, nebo zastávky Reumannplatz tram. č.6. Informace o prodeji a akcích za udržení EKH: www.ekhbleibt.info. Domovská stránka EKH: www.med-user.net/ekh. Kontakt: ekhaus@med-user.net

Budapešť: Foglalthaz! Obsad!

V pátek 30.října 2004 obsadila skupina squatterů/ek obchodní centrum, CENTRUM, původně nazvané Uttoro Aruhaz. Jde o velký supermarket v centru Budapešti.

Squatteři/rky připojili/y vodu a elektřinu. Vytvořili/y kuchyně a pokoje, ozdobili/y zdi (plakáty a hesly v maďarštině, angličtině, španělštině a italštině), které byly předtím pokryty pornem z 80.let. Pak se uskutečnila výstava objektů, nalezených na místě, spolu s transparenty komunistické propagandy a starými bezpečnostními hesly.

Potom následoval několikadenní úklid a odpoledne plná diskuzí. Během týdne byl prostor přetvořen na infostánek, kavárnu, kino, freeobchůdek, knihovnu a obytnou část. Tato budova byla postavena koncem XIX. století a byla obchodním centrem do r.2001. Od té doby zůstala prázdná. Squatteři/rky částečně uplatňují svoje právo na bydlení. V Budapešti existuje mnoho opuštěných budov a 30.000 lidí tu žije bez přístřeší. Zima se blíží, nedostatek ubytování je kritický pro jejich přežití. Mimo to se squatteři/rky pokoušejí vytvořit místo pro již rozběhnuté projekty, jako FNB, Indymedia a další politické a kulturní kolektivy.

Squat Centrum byl otevřen v neděli 7.listopadu, kolem kafe, hudební performance a projekce filmů na témata, jako squatování a historie Budapešti, a také kolem výstav o objektu a dalších prázdných budovách. Sousedí/ky, spolu s komunitou přijali/y squatteři/ky velmi srdečně a dodali/y jim odvahy. Zástupci/kyně mainstreamových i nezávislých médií byli/y pozváni/y na otevření prostoru veřejnosti a obsazení se objevilo ve večerních novinách a na předních stranách dvou největších budapeštských deníků, to všechno s dobrým postojem k nezbytnému otevření takového kulturního centra. V pondělí ráno vysvětlili/y squatteři/rky situaci zástupci vlastníka a jeho odpověď byla celkově pozitivní. Uznal, že squat je důležitý, ale, nikoli překvapivě, prohlásil, že budova je určena ke zvakování. Squatteři/rky se pokoušejí jednat o užívání objektu, obracují se na nezávislého odborníka na bezpečnost a další podporu, aby dokázali místní moci, legálně odpovědně za prohlášení prostoru za obyvatelné místo, ale rada se nesejde dříve, než dojde k vystěhování. K budově byly postaveny hlídky a čtvrtek ráno byl ustaven jako doba, do které musejí squatteři/rky objekt opustit. Policie se snaží zjistit, zda squatteři/rky mají nebo nemají

právo v budově přebývat a vyšetřují pasy všech přítomných osob. Diskuze s vlastníkem budou pokračovat. Toto je první squat v Budapešti po mnoha letech.

Lidé zrovna začínají chápat, jak systém funguje a jakým způsobem lze obsadit a bránit budovu. Lidé se také rychle učí, jak opuštěné budovy opravit a organizovat se v autonomii, a to se ukázalo být silným procesem. Mediální kampaň umožnila rozšířit povědomí o myšlence obsazování v Maďarsku.

Protože je tu přítomno málo lidí, je málo pravděpodobné, že bychom dokázali fyzicky vzdorovat vystěhování maďarskou policií. Squatterii/rky bojují za tento prostor jak jen mohou, ale vystěhování se zdá neodvratné. V tom případě ale stále existuje v Budapešti velké množství prázdných budov a squatterii/rky mají dobré kontakty s tiskem, lokálními autoritami a organizacemi jako Architekti-aktivisti, která se snaží o ochranu historické židovské čtvrti v Budapešti. Všechno, co jsme se naučili/y díky obsazení Centra, desetinásobně posílí příštích deset squatů! Kontakt: squatcentrum@yahoo.com

Pozn.: Squat Centrum byl vystěhován a existuje 18min dokument o jeho obsazení. Od ledna 2005 otevírá kolektiv nový malý squat - legální. Budou se pořádat akce a otevřen bude infošop.

Pokud máte nějaké materiály pro infošop v angličtině, posílejte je na: HUNGARY, Budapešť, Dohany utca 57., 1074

Na dopis připište: "CENTRUM", protože je na této adrese hodně poštovních schránek.

V maďarštině (s trochou textu v angličtině) začaly fungovat nové stránky: www.indymedia.hu/foglalthaz

ASCII

ASCII je veřejný a svobodný internetový prostor založený v Amsterdamu hackery a aktivisty. 12. října 2004 kolem poledne bylo ASCII vystěhováno policií.

Cyberprostor ASCII byl vytvořen díky recyklaci starých kompů a používá pouze svobodný software (GNU, GPL), s cílem umožnit lidem širší přístup k technologii. ASCII je kolektiv svobodomyšlenkářů a autonomů, v technice a politice znalých hackerů a lidí, kteří rozvíjejí svobodný software. Kinkerstraat 92, kde se ASCII až dosud nacházelo, nebylo prvním ani

posledním prostorem, kde hackeři bojovali za osvobození od obchodních praktik, které spekulují s technologií a upírají lidem přístup k ní. 31. října byl zasquatován nový prostor pro tento projekt na ul. Wibautstraat 7.

Ve středu 24. listopadu v 7h ráno, vylomila policie téměř v tajnosti dveře nového ASCII-prostoru na Wibautstraat 7, aby jej vyklidila. Kolem 11h zavolal členům internetového kolektivu zaměstnanec obvodního úřadu, aby jim oznámil, že jejich prostor byl vyklizen a že si mohou přijít vyzvednout svoje věci.

Jak již bylo dříve veřejně řečeno, ASCII se odmítlo prostě jenom tak dobrovolně vystěhovat. Místo na Wibautstraat bylo prázdné dost dlouho a úřad zjevně neschopný najít nového nájemce. Dokonce i teď je nejasné, jak dlouho by měl prostor zůstat prázdný...

Od listopadového vystěhování až do poloviny února 2005 se kolektiv nepodařilo obsadit nový prostor, ale v současnosti se už pracuje na úpravách nového místa v ul. Javastraat 38 a skupina tak bude moci pokračovat ve svých aktivitách se zázemím, jaké poskytuje internetová dílna:

Kolektiv ASCII podporuje svobodný software, pořádá workšopy, kde pomáhá uživatelům řešit problémy s jejich linuxem, učí nové programy práce s grafikou, spravuje servery a poskytuje místo pro nové projekty na internetu. Podporuje nezávislá média, internetové noviny a rádia. Využívá svoje znalosti při reprodukci hudby, při tvorbě bezdrátových internetových sítí a podílí se na tvorbě cyberprostorů v rámci demonstrací, př. No Border Camp ve Štrasburku.

ASCII je tvořeno dobrovolníky a přístup k internetu poskytuje zdarma a všem!

Jako jeden z prvních obsazených internetových prostorů přispělo ke vzniku dalších podobných míst v Utrechtu, Antverpách, Vídni nebo Dijonu. Krátce fungovalo bezdrátové připojení také u nás, ve squatu Milada v r. 2003, a dokázalo, že podobné prostory lze vytvořit i u nás!

<http://scii.nl>

<https://squat.net/ascii> (bezpečně prohlíže-

ní, při kterém nemůže nikdo kontrolovat váš pohyb na stránkách Ascii)

VÍDEŇSKÝ KONGRES

12.-17. května 2005

V květnu by se mělo ve Vídni konat střetnutí radikální levice z celé Evropy, které by mělo být východiskem pro nové politické a sociální uspořádání Evropy podle našich potřeb a zájmů. Aktivita v rámci kongresu budou mít různý charakter a budou se zabírat různými tématy s cílem vyměňovat si zkušenosti a informace, navazovat nové kontakty a diskutovat o politice a jejím vývoji. Veřejně probíhající akce by nám měly otevřít město a předložit naše názory a požadavky. Preferujeme decentralizovanou organizaci a realizaci. Toto by mělo zaručit otevřené diskuze na různá témata a poskytnout co největší prostor pro naše aktivity, tak aby mohli všichni lidé uspokojit svoje potřeby a zájmy. Kulturní program nebude chybět.

Připravují se workšopy, diskuze a přednášky na následující témata:

1)útlak (mánie neustálého kontrolování, kriminalizace, právní pomoc, nekomerční kulturní aktivity) 2)squatting (autonomní centra, historie, minulé a současné boje, současná situace, zkušenosti, perspektivy, právní základy) 3)média a komunikace (útlak na síti, komercializace, korporativní vs. nezávislá (indy)media, bezpečný přenos dat, novinový a rádiový workšop, veřejné kino) 4)fašismus/antifašismus (teorie a praxe, fašistické teorie, migrace, státní rasismus) 5)antikapitalistická hnutí (protesty, přímé akce, kriminalizace) 6)anarchismus (teorie a praxe) 7)sexismus a heterosexismus, riotgrrls 8)práva zvířat 9)drogová politika 10)DIY(teorie, praxe, kolektiv)

Dále je ještě plánována ženská konference, diskuze na témata: odnacionifikování Rakouska, třídní boj, situace ve východní Evropě, FoodNotBombs.

Tančí kongres: freeparties a koncerty, výstavy, performance, společné vaření a trh s knihami, deskami a cedlami, veřejné akce, demonstrace atd.

Prohlášení:

Jsme skupinka lidí z Vídně, která je opravdu nasraná na současnou místní situaci. Pravicová vláda je přítomná se svojí represivní politikou už pět roků. Kromě toho se bude v květnu slavit padesáté výročí rakouské suverenity a desáté výročí členství v EU.

Zkracování dávek v sociální sféře, přijímání rasistických zákonů a hecování xenofobní mentality, které vedlo zatím k několika vraždám. Vládě se opravdu úspěšně daří znepřijemňovat život všem, kteří se odváží odporovat. Politické a sociální instituce se nacházejí v těžké situaci a mnoho projektů závislých na veřejných financích musí čelit snižování finančních příspěvků. Noviny a poradny pro imigranty musely být zavřeny, stejně jako jeden progresivní netculture institut. Ženské poradny a alternativní kulturní iniciativy bojují o přežití. Také místa nezávislá na subvencích čelí represím a finančnímu vydírání, přesněji, jediný squat v Rakousku (EKH) byl Komunistickou stranou Rakuska prodán extrémním pravičákům a spekulantům. Víme, že tyto trendy mají celoevropský charakter a denně slyšíme zprávy o represích a ničení progresivních hnutí a infrastruktur. Je čas spojit se a bojovat!

Proto chceme zorganizovat kongres spolu s akcemi. Každá pomoc v jakékoli formě je vítaná, zapojte se. Rozšiřujte informace.

Kontakt: wienerkongress@gmx.net

Webová stránka bude brzo dostupná, stačí sledovat informace na stránkách <http://at.indymedia.org>

Město je naše!! Třeba si ho jen vzít!!!

Squat A.K.Fabrika, Moravský Krumlov

Squat A.K.Fabrika byl založen 26.8. 2003 v bývalé továrně Lacrum (výroba mléčných produktů). Potom, co byla továrna v pol. 90. let vytunelována, nebyla nikým spravována a nikdo se tam, až na pár výjimek (bezdomovců, ukrajinských dělníků), nevyskytoval. Squatterské aktivity zahájila skupinka mladých lidí (anarchistů, antifašistů, studentů, pracujících, nezaměstnaných), kteří reagovali na současnou neúnosnou situaci v

oblastech bytové politiky a kulturního vyžití v Moravském Krumlově.

V tomto zhruba sedmítisícovém městě někteří zastupitelé (křesťansko-bolševická koalice versus ODS) nebyli a nejsou schopni připravit mladým lidem podmínky pro realizaci kulturních aktivit - koncertů, diskusí, přednášek atd. Tohoto úkolu se ujal nově vytvořený anarchistický kolektiv a rozhodl se využít objekt Lacrumu a zorganizovat chybějící aktivity.

Zhruba po půl roce objekt získal nový majitel. Před tímto obdobím docházelo k častým represím ze strany policie ČR a městské policie na popud zastupitelstva Krumlova. Pravidelné noční návštěvy strážníků městské policie provázely vandalismus, časté vytloukání dveří a šikana - vyvážení squatterů z objektu, bezdůvodné kontroly OP.

Továrna byla před příchodem squatteřů v dezolátním stavu. Členové kolektivu prostor uklidili, sehnali vybavení (sedačky, skříně, sociální zařízení) a k bydlení připravili dvě místnosti, ve kterých je stále knihovna s anarchistickými materiály, stolní fotbal a kuchyň. Třetí místnost funguje jako koncertní sál a hospoda. Ohořelé zdi se nově vymalovaly graffiti, ozdobily protisystémovými hesly a na schodišti se nachází výstava nalezených dobových fotek řadových dělníků a funkcionářů. Mezi ohořelými archy squatteřů našli posudky na řadové dělníky z doby před rokem 1989, např. vyjádření k normalizaci a příjezdu vojsk Varšavské smlouvy v r.1968, která byla vesměs pozitivní, ale samozřejmě chyběly posudky na vedoucí pracovníky tohoto podniku, jelikož došlo v r.1989 ke skartaci).

V souvislosti s A.K.F. byla na náměstí zhotovena nástěnka, coby vyjádření k současné politické situaci (materiály FSA-MAP, Antifašistická akce a informace o koncertech v širokém okolí). Nástěnka byla neoprávněně zabavena Policií ČR a materiály zaslány kriminální policii.

K vydařeným akcím patří vyvěšení squatterského znaku a loga A.K.F., který byl horolezcem umístěn na již neexistující komín továrny (odstřelený v prosinci 2004). Za zmínku stojí, že při vyvěšování loga došlo k narušení squatterské akce policií ČR, městskou policií a současným majitelem i přes veškeré represe na místě akce dopadla úspěšně.

Lidé ve Fabrice slavili narozeniny, proběhly jungle a techno parties, na které okamžitě reagovala kriminální policie i majitel. Jediní, kdo využívali Fabriku k bydlení, byli studentí-radikálové, kteří neměli možnost sehnat vlastní byt (jednomu členovi kolektivu krumlovští zastupitelé byt nepřidělili, přestože je v evidenci u bytového družstva zhruba osm roků, a jako důvod záporného stanoviska při hlasování uvedl jeden nejmenovaný bolševik Karel V. jeho anarchistické aktivity). Squatteři poskytli přístřeší jednomu maďarskému hooliganovi a po dobu jeho pobytu na squatu ho materiálně zajistili.

Členové squatu se organizovali, každou neděli byly pravidelné schůzky, na kterých se řešil úklid, akce, příspěvky, policejní represe, hygiena...

Silnější podpory hnutí se squat nedočkal. Pouze FSA-MAP a aktivisté z praha.squat.net nabídli v rámci možností podporu.

Zrcadlo - nezávislé lokální noviny (podporované mladými konzervativci z ODS) nedokázaly zaujmout objektivní stanovisko a z důvodu neporozumění problematice squattingu a jeho příčin vytiskly o Fabrice jen štvavé články založené na pomluvách. Označily squat za drogové doupe a byly pouze zdrojem dezinformace. Kolektiv reagoval prohlášením, vyvěšeným na informační tabuli v centru města, ale policie tento text bezohledně zabavila.

Obyvatelé města reagovali různě: Bezprostředně po otisknutí článku v Zrcadle přijel do areálu Fabriky člen Fašistické ligy a vyhrožoval smrtí všech aktivistů. Absurdní je, že sousedem squatteřů je netolerantní milionář, který má kontakty s kriminálkou a inicioval cílené represe za účelem vyklizení budovy. Důvodem bylo jeho nepochopení squattingu a kriminalizace alternativní mládeže, která má horší sociální postavení.

Velké množství mladých lidí se squatterly sympatizovalo, protože aktivity pořádané ve squatu jim byly přirozenější než "kulturní" akce pořádané městem, které si pod tímto pojmem představuje akce tohoto typu, např. nahnání dětí ze základních škol do kinosálu, křesťanské koncerty, mše a zábavové hudební propady. Takové akce nejsou pro mládež, ani pro pracující a nezaměstnané aktuální a neumožňují jim plně se rozvíjet a realizovat svou představu o kultuře.

Po akci Squatech 18.9. 2004 byl squatům zamezen volný přístup do squatu přes opuštěnou vrátnici továrny. Nyní se dá dostat do squatu pouze hlavní branou, když je otevřený výkup železa. Výkup železa vlastní mladík, který squatům ochotně pomáhal s

organizačními záležitostmi (připojování elektriny na akce).

Aby se squatři vyhnuli zbytečným konfliktům s majitelem, musela být přednáška, která se měla původně konat na squatu, přesunuta do kavárny v centru města. Pořádala ji nově vzniklá celorepubliková organizace Kolektivně proti Kapitálu (1155) a tématem bylo Maďarsko 1956 (odpor pracující třídy proti bolševické diktatuře).

V současné době (2/2005) se kolektiv pokouší komunikovat s majitelem, existuje totiž plán na vytvoření legálního prostoru infokafé/klubu/hospody, s využitím několika místností pro schůze a aktivity anarchistické skupiny.

Jakákoli podpora je vítaná, kontakt: squat.a.k.fabrika@centrum.cz

Squat a Internet

Politika

Ačkoliv je každý sq "politický," do té míry, že - někdy dokonce mimovolně - kritizuje prostřednictvím svého jednání princip osobního vlastnictví, zvláštní vlastností mnohých z nás je vědomě se jako politický squat definovat. Squat je tedy prožíván jako místo, kde se odtrhujeme od společenského řádu a institucí, kde odmítáme kapitalistickou společnost a stát. Na ten squatři/rky útočí, popírajíce svou aktivitou hodnotu osobního vlastnictví. Avšak squaty se často nespokojují pouze s kritikou společnosti, ale nabízejí také realizaci alternativ v praxi. Co se týče kolektivní organizace, jako jsou mezilidské vztahy, squaty překypují zpochybňováním, diskuzemi a experimentací. Základem je často kritika patriarchátu, kapitalismu, elitářství a hierarchizace, snaha prolomit specializaci a roztržitost individuí, osvobodit se od morálních přežitků, od zuřivého individualismu, společenského ovlivňování. Tak se pokoušejí žít v souladu se svými názory a rozvíjet se. Více než jen obyčejným konstatováním kritického postoje, jsou squaty realizací toho, o čem někteří vedou jen teoretické řeči (samozřejmě jen částečnou, protože jsou součástí "starého" světa). Mýtus velké sociální revoluce se rozpadl, protože revoluce je tvořena každý den, osobní i společnou přeměnou. To nevyklučuje momenty násilné konfrontace se systémem, který nedokáže přijmout rozvoj několika ostrůvků svobody.

Média

Jako prostory kontra-kultury nejsou squaty jen obětí potlačování ze strany institucí, zákona a policie, ale také obětí dezinformace nebo nezájmu oficiálních médií o jejich tematiku. Následkem toho nacházíme ve squatech snahu o vytváření alternativních, autonomních médií, díky nimž komunikují s aktivist-y/kami. Historicky, ale především vnitřně jsou squaty výrazně provázány s anarchistickým aktivismem a radikální levicí. Tím, že urychlují boje proti všem částem systému, jsou konfrontovány se stejnými problémy jako revoluční hnutí (ke kterým často náležejí) v oblastech represe, veřejného mínění, komunikace, vztahu s médií.

Reakce

V důsledku vytvářejí squatři/rky svoje vlastní informace, a to alternativně (ziny, noviny, brožury, letáky a plakáty, nápisy na zdech), které však obtížně překonávají lokální úroveň. V některých zemích, jako je Holandsko, kde jsou squatři/rky zvláště organizováni/y (hnutí squat tu bylo velice silné v 70/80 letech, dosáhlo mnoha úspěchů během roků boje proti moci, někdy dost tvrdého), můžeme najít pirátská rádia, alternativní tv vedle obrovských stanic (to je také případ Itálie, Španělska...). Dalším stupněm ve snaze po komunikaci na širší úrovni se logicky stává internet.

Internet

Někteří/ré squatteři/rky se tedy orientovali/y na užívání "moderních" a alternativních prostředků komunikace. Přímých a těžko cenzurovatelných, jako je internet, a to od jeho počátků. Důkazem toho je stránka squat!netu, která funguje od r. 1999 (předchůdcem byly Nadir Archives) a je hostitelem mnoha squatterských stránek nebo webů jiných politických skupin a alternativních iniciativ souvisejících se squaty. Je velmi navštěvovaný a nabízí squatům možnost komunikovat nad omezující rámec jejich okamžitého okolí, což může mimo striktní šíření informací vytvořit doplňující nástroj tlaku při vytváření poměrů sil mezi squattery/kami a autoritami. Jeho obsáhlé archivy dokumentů (letáky, novinky, knihy, studie atd.) také umožňují poznávat squaty mimo jejich klišé a definice, které jim větinou přisuzujeme. Internet poskytuje také ještě jeden rozměr pro iniciativy orientované na lokální život: k informacím v textové podobě přidávají squatteři/rky z Amsterdamu na web i vysílání svých rádií a pirátských tv. Ve Francii zveřejňují svoje novinky dijonské squaty, mimo jiné aktivistické činnosti, prostřednictvím letáku malokaliste a webu. Co se týče stránky squatterů/ek z Lille, najdeme tam zejména historii squatování v Lille a rady, jak squatovat.

Internet je samozřejmě také nástrojem komunikace mezi samotnými squaty. Squat!net a jiné alternativní servery poskytují prostor desítkám diskusních fór a seznamů akcí, a tak umožňují koordinaci skupin a výměnu informací. Ve Francii, kde je squatterská síť mnohem méně vyvinutá a organizovaná, než v jiných evropských zemích, se zrodily a byly konkretizovány spojovací iniciativy intersquat zčásti také díky internetu. To je případ frankofonního intersquatu, který spojuje squaty z celé Francie, Švýcarska a odjinud kolem prostoru k debatám, komunikaci a solidaritě, užívaje internet jako prostředek propojení.

Problémy

Bezpečnost: internet má dost zvláštní postavení mezi různými druhy alternativní komunikace. Může fungovat jako skvělý prostředek svobodné výměny a sdílení, ale aktivisté/ky ho dokážou dobře ovládat pouze zčásti. Také se stále častěji setkáváme s jeho radikálním odmítáním (squat!net/k/y nevyjímaje) ve hnutích proti "Velkému bratrovi" a kontrole telekomunikací. Servery jako squat!net nebo TAO.ca poukazují na bezpečnost v informatice, jako prostředku obrany proti systematickému sledování elektronikou zprostředkované komunikace a proti intenzivnímu shromažďování informací, jmen lidí atd., které z toho plyne. Konfrontování/y s represí, musejí se tedy "připojení/é" squatteři/rky odkaziva zabývat kryptováním dat a jinými bezpečnými způsoby připojení. Internet se stává dalším prostorem, který lze squatovat a bránit proti zvětšující se moci cenzury na něm provozované.

Tvorba elit: pokud nástroj informace umožňuje širokou a okamžitou komunikaci, pak se v současnosti stává snadno přístupný pro velké množství lidí. I za cenu toho, že se objeví nové hierarchie více či méně formální, nezávislé na stupni znalostí a mistrovství v informatice a stěží sluchitelné se snahami o rovnost a požadavky na ne-specializovanost tohoto prostředí. Proto někteří/ré squatteři/rky odmítají opustit net a přenechat ho policii a reklamě, naopak se snaží podporovat přístup k němu. Holandská squatovaná cybercafé jako ASCII v Amsterdamu nebo PUSCII v Utrechtu poskytují zdarma internetová připojení squatterům/kám, aktivistům/kám a dalším zájemcům. Můžeme se tam také naučit určité základy informatiky, programovací jazyky, tvorbu webu a šíření infos po síti, objevit alternativy k nadvládě Microsoftu... prostřednictvím atelierů (výměna znalostí), akcí (install-parties), přednášek-debat. Přístroje pocházejí z darů, různých sběrů a shromažďování součástek, které jsou společností konzumu považovány za zastaralé, avšak fungují perfektně. Někdy se tam dokonce dá sehnat počítač zdarma, nebo téměř. Existují také jiné podobné projekty: Egocity v Zurichu, prostory v Barceloně nebo v Berlíně (LOTEC). Ve Španělsku představuje opravdový portál autonomních sociálních bojů server Sindominio spravovaný squattery/kami. V Itálii se aktivismus a hacking propojují (HackLabs) v sociálních centrech. Tyto různé iniciativy mají navíc tendenci propojovat se mezi sebou, což dokazuje "kongres" Plug'n'Politix, který se konal

v Zurichu (2001) a v Barceloně (2004) a shromáždil různé squatterské prostory. Za zmínku stojí také síť nezávislých médií Indymedia, která je také prostřednictvím některých svých účastníků/ic spojena se squatterskou scénou.

Technika: internet je, stejně jako informatika ve svém celku, problematický v tom, že užívá nástroje sestavené těmi a pro ty vládnoucí. To je především případ produktů Microsoftu, které se vnucují na všech stranách a demonstrují vůli kontrolovat internet a vůbec celý svět informatiky. Pro squatter/k/y a další aktivist/k/y, bojující za svobodu, se tedy také jedná o boj proti terorizmu a aroganci těchto nadnárodních společností v oblasti softwarů, využívající "svobodných" a nezávislých nástrojů jako GNU/Linux (bezplatný operační systém, svobodný a otevřený, vytvořený komunitou několika tisíců uživatelů z celého světa). Jestliže mají jeho odpůrci/kyně všechno, co si mohou přát (bezpečnost, výkonnost, etiku, svobodu, schopnost vývoje), pak ale praxe vyžaduje znalosti v informatice, které nejsou vždycky právě zanedbatelné. Pro překonání tohoto problému se aktivisti/ky, podporující svobodu v informatice, snaží zpopularizovat linuxové pojmy a způsob užívání GNU/Linuxu. Školení, výpomoc a asistence, různé dílny... jde o získání kontroly nad svým počítačem, nezávislost na vnucených standardech (pliných štěnic, špehounství a tvořených na základě touhy po zisku).

Jednotnost?

Ve sledování rozvoje internetu tedy squatteři/rky rozhodně nejsou pozadu. Ačkoliv je užívání internetu podřízeno určitému množství omezení, vnutilo se spoustě odpůrců/kyň a zdá se, že dochází spíše k jeho "demokratizaci" než k jeho odmítnutí. Dnes už existují mocné nástroje komunikace a je dobré je používat. Společnost udělala svoje prostředky mnohem složitější, ale ještě nedokázala zvítězit nad revolucionáři...

Nicméně, užívání internetu a nových technologií není pro všechny squatter/k/y samozřejmostí. Jestliže v něm jedni/y vidí nové možnosti, snaží se vyvrátit předsudky a znovu zvážit vztah k počítači (technologie jako služba kolektivu, informatika jako nositel kreativity, podpora jedinečného osobního vyjádření, nový prostor pro aktivity a moderní nástroj změny), jiní/é se o jeho užití snaží uvažovat čistě v kontextu a poukazují na změny v přístupu k informatice, co se týče vztahu ke "svobodné společnosti" (moderní průmysl jako nutná podmínka produkce počítačů, sociální funkce informatiky, ale také potřeba autonomie jako protipólu moci a jejích nástrojů atd.).

Poznámka

V tomto textu jsou používány ženské i mužské tvary slov za účelem zviditelnění přítomnosti žen ve squatech. Zdá se mi to zvláště důležité, protože informatika je "tradičně" spojována s muži. Ačkoli to naneštěstí ve většině případů zůstává skutečností (i ve squatech jsou to spíše muži, kdo se snaží ovládat počítače), přesto to není systematické. Holandský kolektiv "genderchangers" je tvořen pouze ženami, které ukazují, že informatika není a neměla by být výsadou mužů, dávají v souvislost feminismus a alternativní informatiku v rámci dílen, školení a sdílení znalostí mezi ženami. Za zmínku stojí také ženský kolektiv v LOTEcu, dalším svobodném počítačovém prostoru, který se nachází v jednom berlínském ex-squat.

Z francouzského originálu: srpen 2001, darkvegg@quat.net. Doplněno o aktuální informace.

.....

Texty otištěné v tomto sborníku můžete nalézt na stránkách <https://quat.net/praha> (bezpečně surfování) nebo <http://praha.quat.net> (bez kryptovaného prohlížení). Stránky jsou neustále doplňovány a jsou otevřené novým projektům a přispěvatelům. Jejich cílem je rozvíjet pojetí squattingu, podporovat různé iniciativy a být pojítkem mezi námi a zahraničním squatterským hnutím.

Jako svoji první publikaci vydalo autonomní nakladatelství

Bezmocnost.co

<http://praha.squat.net/bezmocnost> (stránky projektu bezmocnost.co)

Kontakt: praha@squat.net, bezmocnost.co@centrum.cz

Internet nemá každý, přesto sem dáváme pár dobrých tipů na webové stránky, které s touto tematikou souvisejí:

squat.net /celosvětová squatterská pavučina/
<https://squat.net> /kryptované prohlížení/
milada.s.cz /stránky squatu Milada/
print.squat.net /HACKtivism, linux, francouzsky a anglicky/
www.csaf.cz /stránky československé anarchistické federace/
www.sweb.cz/squatek /stránky festivalu squatekk/
www.sweb.cz/jidlomistozbrani /food not bombs praha/
www.jedlo.sk /stránky food not bombs slovensko/
www.punkpages.cz /asi nejlepší a nejaktuálnější punkové stránky/
www.zanz.sk /Ži a nechaj žít!

Copyleft licence

Tato brožurka může být volně kopírována a distribuována.

Nikdy ale za účelem zisku. Články můžete modifikovat, doplňovat o informace nebo citovat, ale vždycky by měl takový nový výtvar obsahovat zmínku o tom, odkud pochází. Také by měl v sobě obsahovat stejnou „licenci“ jako je tato.

Doufáme, že cena brožurky je přijatelná, výtěžek bude věnován na tisk dalšího čísla. Protože jste naše nakladatelství podpořili.y - koupili.y si výtisk nebo se vám prostě tyto texty jenom dostaly do rukou, můžete ovlivnit obsah příštích výtisků. Všechny nápady, příspěvky a kritické připomínky jsou vítané!

cena: